

Народна библиотека

Србије

III 110763/2

ЧИТАНКА ЗА ПРЕДШКОЛЦЕ

Други део

Плави зец, чудни зец, једини на свету...

Креативни центар

72
71
70
69
68
67
66
65
64
63
62
61
60
59
58
57
56
55
54
53
52
51
50
49
48
47
46
45
44
43
42
41

ЧИТАНКА ЗА ПРЕДШКОЛЦЕ

Други део

Плави зец,

чудни зец,
једини на свету...

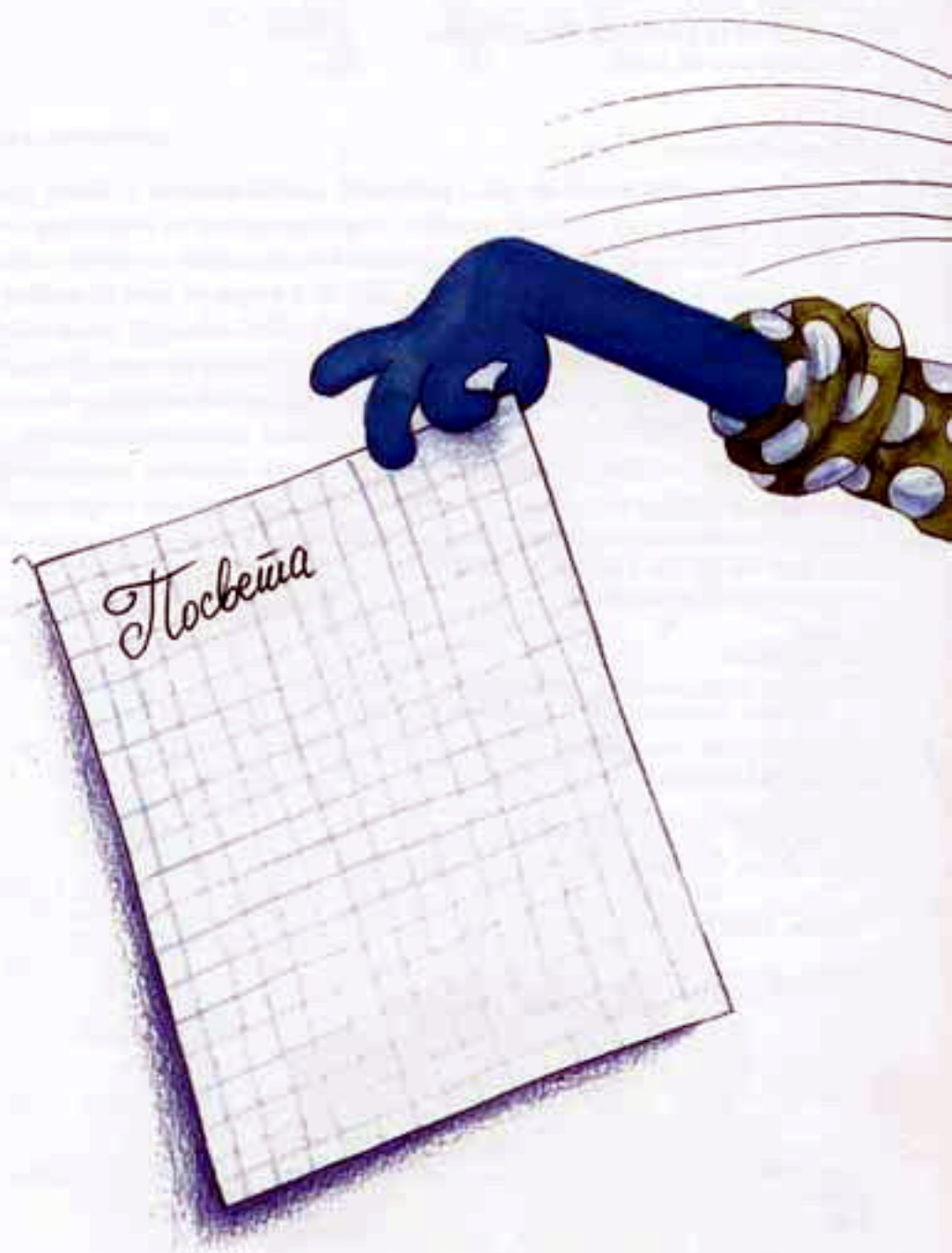

илустровала
Сузана Кубинец

изабрао
Симеон Марниковић

Креативни центар

Читанка за предшколце
Други део

**ПЛАВИ ЗЕЦ,
ЧУДНИ ЗЕЦ, ЈЕДИНИ НА СВЕТУ...**
Књижевност за децу

Илустрације
Сузана Кубинец

Избор
Симеон Маринковић

Рецензенти
Живка Крњаја, педагог Предшколске
установе "Полетарац", Стара Пазова
Јасмина Месарић, васпитач у вртићу
"Маштарије", Београд

Издаје
Креативни центар
Градиштанска 8
тел. 244-06-59, 34-34-636, 34-34-577
www.kreativnicentar.co.yu

За издавача
Љиљана Маринковић, директор

Компјутерска припрема
Љиљана Николић

Штампа
Публикум, Београд

Тираж 1000

ISBN 86-7781-172-9

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
821.163.41-93-1(082.2)

Читанка за предшколце. [Део 2].
Плави зец, чудни зец, једини на свету / [избор
Симеон Маринковић] ; илустровала Сузана
Кубинец. - Београд : Креативни центар,
2003 (Београд : Публикум). - 103 стр. :
илустр. ; 29 цм. - (Књижевност за децу /
[Креативни центар])

Тираж 1.000. - Регистар.
ISBN 86-7781-172-9
I. Маринковић, Симеон
COBISS.SR-ID 107561740

Издавач се трудио да дође до података о свим ауторима текстова који су ушли у ову књигу.
Уколико је и поред тога дошло до неких пропуса, радо ћемо их исправити.

Драга децо, родитељи и васпитачи,

*Ову Чипанку чине три књиже (У марами јабука, Плави зец и Дај ми крила један круг).
Настале су из потребе васпитача да се садржаји прича и песама згрупишу по темама.
Усклађене су са Основама програма предшколског васпитања и образовања, са нашим
приручницима за васпитаче (Корак по корак I, II, Корак у Основе програма) и са нашим
радним листовима Јесен-Зима, Пролеће-Лето, Упознавалица, Школица и др., и желе да
предшколској деци уз помоћ одраслих улепају дејинство. Предлажемо да се песме и приче
читају са осећањем, а онда о њима разговара, као: како се осећаш, шта ти се ту свиђа
(које речи, које слике, личности, догађаји), како замислиш, шта желиш да урадиш, шта
мислиш о..., покушај да смислиш другачији наслов, почетак, завршетак, настави причу или
песму, пробај да смислиш сличну или другачију, да је говориш по уложама, одглуми,
нацрташ, итд. Свака песма или прича може бити повод за разне врсте игара и активности
са децом.*

Желимо вам пријатно дружење уз ову и друге наше књиже.

Уредништво "Креативног центра"

САДРЖАЈ

Ово сам ја	7
Моје игре и играчке	11
Другарство	17
Моја породица	20
Моја кућа	36
Јесен	44
Воће	48
Поврће	51
Домаће животиње	54
Дивље животиње	64
Мој рођендан и други обичаји	74
Вода	77
Зима	79
Где станују животиње	88
Нова година	94
Топло и хладно	99
Индекс аутора	101

ОВО САМ ЈА

МЕДА

Уш'о меда у дућан,
није рек'о "Добар дан",
већ је рек'о "Добро вече!",
поклони се, па утече.

Народна

МАРАМИЦА

Молим, мама, марамицу
да обришем нос.
Добио сам кијавицу
што сам иш'о бос.

Мамице, пожури,
из носа ми цури.

Гвидо Тартаља

МИШО, МИШО

Сада јуриш, Мишо, Мишо,
пловке и кокошке,
а знамо те кад си иш'о
још четвороношке...

Већ се пењеш, Мишо, Мишо,
на трешње, на крушке,
а знамо те кад си иш'о
само потрбушке...

Гвидо Тартаља

САД ЈЕ ВЕЋ ВЕЛИКА

Ето видиш, мати мила,
Сама сам се пробудила.
Сама сам се јуче свукла,
А сама се сад обукла. –
Је ли, сад сам велика?

А кад дигнем руке горе,
Оне оду преко главе;
Кад бих стала на клупицу,
Видела бих преко Саве.
Велика сам, велика.

Сад ћу и ја ко и сека
Добит већу чашу млека
И земичку здраво белу,
Ал' не полак, него целу. –
Је ли, мати, то се зна!

Ј. Ј. Змај

БРОЈАЊЕ

Да ли знате, људи моји,
да без грешке зна да броји
чак до десет Мића –
да изброји чак до десет
помоћу прстића?

Кад му кажу: "Даље, сине?"
тад обућу своју скине
одмах с ногу Мића –
јер му треба, за бројање,
још десет прстића.

Момчило Тешић

ДОГОВОР

Нек цркне ко лаже!
Овде нема шале,
тата мени каже:
"Не зови ме ЂАЛЕ!"

Али то код мене
тек условно пали:
"А ти мене више
немој звати МАЛИ."

"Добро", рече тата,
дижући повије,
"али ко погрешни
чвргу да добије?"

Климнуо сам главом;
намере су чврсте,
мада тата има
много јаче прсте.

Па стиснусмо снажно
две деснице мушке
и смазасмо сложено
из тепсије крушке.

Момчило Тешић

ДЕЦА СУ УКРАС СВЕТА

Цвеће је украс баште,
пчела је украс цвета.
А деца,
пуна маште,
деца су
УКРАС СВЕТА!

Љубивоје Ршумовић

ПОРУКА

Дете мораш да посматраш
ал' му не смеш на пут стати
што га пре човеком сматраш
пре ће човек и постати.

Љубивоје Ршумовић

ДЕТЕ

Дете није дете
играчка за стрине и тете
дете је дете
да га волите и разумете,
Нећете ми веровати
и велики песник Гете
некада је био беба
и веома немирно дете.

Бркати хајдук Вељко
што је злотвору прашио пете
у почетку је сисао палац
и био немогуће дете.

Јунаци космоса
што лете на друге планете
прво су седели на ношама
а после су сели у ракете.

Дете није дете
играчка за стрине и тете
дете је дете
да га волите и разумете.

Љубивоје Ршумовић

КАД СУ ДЕЦА НАЈЛЕПША НА СВЕТУ

Када деца
ручице шире,
лице на лаке
беле лептире.

Када дечица
ручице пруже,
лепа су као
најлепше руже.

А када загрле
маму и тату,
лепша су
од руже у цвату,
лепша су
од лептира у лету...

Тада су деца
најлепша на свету!

Ласло Блашковић

The illustration shows a princess with long, flowing red hair sitting on a bed. She is wearing a pink dress with a white collar and a white apron. The bed is piled high with various pillows and blankets in shades of blue, white, and pink. The background is a light blue sky with soft clouds. The overall style is whimsical and colorful.

ПРИНЦЕЗА НА ЗРНУ ГРАШКА

Био једном један принц који је хтео да се ожени принцезом, али правом правцатом принцезом. Тако је обишао цео свет да би је нашао, али му се свуд испречило нешто на путу. Принцеза је било врло много, али да ли су то биле праве правцате принцезе, није могао никако да докучи, јер је увек било нечег што му је сметало. Вратио се кући сав потиштен, јер је желео да се ожени правом принцезом.

Једне вечери било је страховито невреме: севало је и грмело, киша је пљуштала, једном речју, било је ужасно. Тада неко закуца на капију дворца, а стари краљ пође да је отвори.

А напољу је стајала једна принцеза. Али како је изгледала од кише и ружног времена! Вода јој је цурила с косе и одела и сливала се у врхове ципела, па на пете опет излазила – а она је тврдила да је права правцата принцеза!

– То ћемо већ дознати – помисли стара краљица, али не рече ништа, већ оде у спаваћу собу, уклони сву постељину и стави зрно грашка на дно постеље; затим узме двадесет душека и стави их преко зрна грашка, а одозго још двадесет перина од гушћег паперја.

Ту је требало да преноћи принцеза.

Ујутру је запиташе како је спавала.

– О, врло рђаво – рече принцеза. – Готово целе ноћи нисам ни тренула. Ко зна шта је било у тој постељи? Лежала сам на нечем тврдом, тако да сам по целом телу модра и зелена. То је страшно.

Тако су се уверили да је она права правцата принцеза, јер је кроз двадесет душека и двадесет перина од паперја осетила зрно грашка. Толико нежан није могао бити нико осим праве правцате принцезе!

Краљевић је узео за жену, јер је сад знао да узима праву правцату принцезу, а зрно однеше у уметнички музеј, где се и сада може видети, ако га неко није узео.

Ханс Кристијан Андерсен

МОЈЕ ИГРЕ И ИГРАЧКЕ

КОКО, ИШ

Иш, коко, иш,
ево иде миш,
ево иде миш,
иш, коко, иш!

Народна

КУЦА КАЖЕ

Куца каже "вау, вау",
маца каже "мијау, мијау",
пет'о у шљивику
рек'о "кукуруку".

Народна

ЛУТКА

Ја сам лутка малена,
име ми је Милена,
тра, ла, ла, тра, ла, ла,
са тобом се играм ја.

Народна

ТАРАМ

Тарам – барам – беца,
Шта је тарам?
Тарам је тарам,
барам је барам,
беца је беца,
тако се варају мала деца!

Душко Радовић

СЕЛА БАБА

Села баба у балон
да се вози у Лондон.
У Лондону купи гриз
да се вози у Париз.
У Паризу купи ружу
да се вози своме мужу,
муж јој купи грамофон
да јој свира:
дин, дан, дон.

Народна

ПЕЦАЊЕ

Уз'о дечак
један штап,
једну муву
и канап.

Пеца, чека,
читав час,
да загризе
морски пас.

Смејале се
рибе све:
ехехе,
ехехе.

Драган Лукић

У ДЕЧЈЕМ ВРТИЋУ

Мала Дана звала Мицу
у вртић на клацкалицу.
Села Мица, села Дана,
али тежа једна страна.

Тежа страна где је Мица
па не клацка клацкалица.

Никола Јерemiћ

ПОСТЕЉА ЗА ЗЕКУ

Молим те, о, мамнице,
дај ми мало сламнице

да је за мог зекана
постељница мекана,

да ми бели зека мој
не нажуљи репић свој.

Гвидо Тартаља

САТ

Купила ми мама сат,
ал' не куца као њен.
Сагнем уво, кривим врат,
а никако да чујем
тика-так, тика так.
Купила ми мама сат.

Меца ми је добар друг,
играмо се цео дан
и витламо све у круг.
Он би сатић да му дам,
па ми каже мали враг:
"Недо, дај ми мало сат!"

Ја ћу теби сатић дати,
али мораш онда знати
колико је сати!

Мира Алекковић

ЛУТКЕ РАЧУНАЈУ

Свако вече ја се мучим
своје лутке да научим:
нек се зна
један и један
да су два.

Оне лепо руке скрсте
и гледају моје прсте,
како бројим:
да се зна
један и један
јесу два.

Послушне су моје лутке,
све на часу седе ћутке;
свака жели
већ да зна
један и један
да су два.

Али, шта ћу, све су глупе,
иако су врло скупе,
јер ниједна
да ми зна
један и један
да су два.

Десанка Максимовић

ПОБУНА ИГРАЧАКА

У једном вртићу,
синоћ око пет,
решиле су играчке
да беже у свет.
Не пазе их деца,
чупају их, вуку,
свађају се често,
чак се и потуку.

И, зато ће оне
наћи другу децу
која желе ауто
и плишаног мецу,
која ће са њима
бити цело време
и која ће увече
лепо да их спреме.

Д. Ровере

ВРЕДНА МАМА

Целог јутра рубље
луткино сам прала:
хаљинице, кецељице,
чарапице, пеленице,
— нисам стала...

Чиста ће ми бити
од главе до пете,
нек се зна и види
да је моје дете!

Јулија Лучев

ПЕРА КАО ДОКТОР

"Господине докторе,
звала сам вас амо,
лутка ми је болесна,
гледајте је само.
Пипните јој образе,
пипните јој чело,
мени се бар чини:
ужасно је врело."
Доктор седи укочен
са озбиљним миром,
пипа било луткино,
па дрма шеширом:
"Инфлуенца велика,
ал' умрети неће.
Немојте је љубити
да на вас не пређе.
Лек ћу јој преписати,
прашак сваког сата,
уз то, нек је протрља
ваша баба Ната.
Лимунаду правите
у великим чашама,
ако јој се не пије,
ви попијте сама."

Јован Јовановић Змај

A colorful illustration of a large, gnarled tree with a thick trunk and dense green foliage on a grassy hill. In the foreground, a group of children are gathered, looking towards the left. A woman with blonde hair is visible at the top right, looking down at the children. The sky is light blue with white clouds.

И ЗА ИГРУ ЈЕ ПОТРЕБНА СЛОГА

Једнога дана деца изађоше да се играју.

- Хајдемо узбрдо до великог дрвета - рече Гордана.
- Не, хајдемо боље низбрдо на језеро - предложи Давид.
- Нећемо! Нећемо! - скочи Гордана.
- Хоћемо! Хоћемо! - скочи Давид.

И тако су сви стајали, нико никуда није ишао, јер нису могли да се сложе. Када сва деца пристају да нешто заједно раде, значи да су се сви сложили. Они се, свих петоро, понекад сложе, а понекад једни хоће једно, а други друго и не могу да се сложе. Тада је и тата изашао напоље да се са децом поигра.

- Куда ћемо? - питао је децу.
- Узбрдо, до великог дрвета - одговори Гордана.
- Низбрдо, на језеро - предлаже Давид.
- Е, онда не можемо ићи никуда ако се не сложимо - рече отац. И отац седе да мало причека. И деца поседаше и чекају. То се никоме није свиђало. Онда се Миша досети.

- Хајдемо прво да се попнемо узбрдо до великог дрвета, а онда да се сјуримо низбрдо на језеро.

- То је добар предлог - рече отац и упита Гордану: - Слажеш ли се?

- Слажем се - одговори Гордана.
- Давиде, слажеш ли се ти? - упита и њега отац.
- Слажем се - одговори Давид.
- Да ли се сви слажете? - упита још једном отац.
- Слажемо се! - повикаше сва деца у глас. Онда су сви пошли узбрдо до великог дрвета и било им је свима врло лепо. Затим су се сјурили низбрдо, на језеро.

Перл Бак

ЛИСИЦА И ГАВРАН

Стајао гавран на дрвету и у кљуну држао парче сира.
Ту је пролазила лисица, видела гаврана са сиром у
кљуну и почела да му говори:
"Гле како си леп, црни гавране! Још само кад би умео
да лепо певаш, ти би био цар свих птица!"
Гавран на то отвори кљун и загракта: "Квар, квар, сто
година ја сам стар па сам зато птичји цар."
Сир му испадне из кљуна, а лисица га зграби и побегне.

Народна прича

НЕЋЕ МАЧКА ДА СЕ СИГРАМО

Ала је та мачка!
Цео дан је грдим;
ал' сад ми је дошло
да се већ расрдим!
Носим је овамо,
носим је онамо,
покажем јој књигу:
"Хајде да читамо!"
У књизи су слике,
она и не гледи.
"Па кад нећеш да читаш,
а ти мало преди!"
Неће ни да преде
– а још како уме –,
што год речем чини се
ко да не разуме.
Огрнем јој ћебе,
стресе га са себе;
ја јој пружим лутку,
она је огребе.
"Ако хоћеш, ево ти
мој шеширњ мали!"
Тек јој метнух на главу,
а она га свали.
Па зар вреди такав створ
да се с њиме дружим...
Дошло ми је, бога ми,
да је мајци тужим.

Јован Јовановић Змај

ПЛИВА ПАТКА

Плива патка преко Саве,
носи писмо на врх главе,
у том писму пише:
волим те све више.

Народна

ДРУГАРСКА

Добар друг ти вреди више
и од сунца и од кише,
и од шуме и од хлеба –
добар друг ти увек треба.

Перо Зубац

ПЕСМА ДРУГАРСТВА

Чудна нека дружина
Под јасеном ужина.
Деле зрно проје
На двоје, на троје.

То мрави ручају
У своме царству
И певају песму
О другарству.

Драгомир Брајковић

ДОБРИ ПРИЈАТЕЉИ

Пријатељи добри
што имају деле,
док им срећа сија,
заједно с' веселе.

А кад им се деси
зло и наопако,
тад заједно плачу,
на пример, овако.

Јован Јовановић Змај

СРЕЋАН ЗЕКА

Усред шуме
зека сео,
због болести
није јео.

Видео га
прикан јеж,
па донео
купус свеж.

Вук га спази,
па се сјури,
салате му
цак дотури.

Лија стиже
с брда, преко,
и донесе
топло млеко.

Из жбуна се
славуј јави:
– Мора зека
да оздрави.

А зека се
смешка, мази,
срећан што га
друштво пази.

Русомир Арсић

ЈЕЖ И ЈАБУКА

Јеж нашао јабуку.
Сад се пита сам:
"Коме да је поклоним?
Коме да је дам?
Медвед – он је дангуба.
Њему не – ни грам!
Вук је стари разбојник.
Ја га добро знам!
Лисица је најгори
животињски шљам.
Јазавац је крадљивац.
И није га срам.
Ни твор не заслужује
да му ма шта дам..."
Јеж одлучи најпосле:
"Појешћу је сам!"

Гвидо Тартаља

ДВА ДРУГА

Ишла кроз шуму два друга, кад пред њих искочи медвед. Један се даде у бекство, попе се на дрво и сакри, а други остаде на путу. Није имао куд, те паде на земљу и начини се мртав. Медвед му приђе и поче њушнати; овај престаде и да дише. Медвед му оњуши лице, помисли да је мртав и оде.

Кад медвед оде, онај сиђе с дрвета и смеје се:

- Па шта ти је – вели – медвед на уво говорио?
- Рекао ми је да су рђави људи они који у опасности напуштају друга.

*Лав Николајевич Толстој
(превела с руског Даница Јакишић)*

ВЕЛИКА ЛОПТА

Изађе Наташа на трем и стаде размишљати:

"Шта бих радила, чиме бих се занимала?"

Утом угледа где старије девојчице – основке пролазе. Велику лопту са собом носе и Наташу позивају:

- Хајде, Наташа, с нама. Научићемо те да се играш великом лоптом.
- Хвала – на то ће Наташа и, сва срећна, придружи се девојчицама. Давна јој је жеља била да се игра великом лоптом.

Девојчице почеше да се играју у врту. Дижу грају, смеју се, лопту једна другој додају, а на Наташу потпуно заборавиле. У томе лопта паде у жбуње.

– Извуци нам лопту, Наташице – моле је девојчице. Наташу не треба дуго молити: брзо се увуче у жбуње, извади отуд лопту и пружи је девојчицама. Не прође ни минут, а лопта се опет нађе у жбуњу.

– Извуци нам лопту, Наташице – моле је девојчице у хору.

Извуче Наташа лопту и не стиже ни да дуне на пликове што јој се појавише од коприве, а лопта се поново нађе у жбуњу. Поново је моле: "Де, извуци!"

И овога пута је она извуче. А онда још једанпут.

Када је последњи пут извукла лопту из жбуња, стави је пред девојчице и пође из врта.

– Куда ћеш, Наташице? Зашто нас остављаш?

Остани! – вичу девојчице углас.

Наташа се окрете и рече:

– Хвала, већ сам научила како се лопта вади из жбуња.

В. Иванов

МОЈА ПОРОВИЦА

ШТА ТО ИМАШ, СЕКО

"Шта то имаш, секо,
у обадве руке?"

"Имам једну крушку
и две јабуке."

"А коме их носиш?
Можда своје бати?
Хоћеш ли нам рећи –
ми би' хтели знати."

"Крушка је за бату.
Јабуке ћу дати –
једну мојој мами,
другу своје тати."

Радован Микић

МОРА СЕ ПРИЗНАТИ

Мора се признати
– капу доле,
да се највише
маме воле.

Но, да се погрешно
ствари не схвате,
воле се, воле
доста и тате.

Мора се признати
– капу доле,
да се највише
маме воле.

Али не ваља
ни претерати,
мало љубави
остави тати.

Мора се признати
– капу доле,
да се највише
маме воле.

Предлажем да се
песмица скрати,
пољубац исти
мами и тати!

Светислав Вуковић

МАМИНЕ ОЧИ

Два изворчића,
Два поточића,
Две птице,
Две љубичице
И два сунца
Из којих се доброта точи –
То су драге мамине очи.

*Стојан Тарапуза
(с македонског превео
Д. Буришић)*

ПОРОДИЧНА СЛИКА

Био тако један тата,
била тако једна мама,
гложили се многог сата,
свађали се недељама.
А дете их није схватило,
па је много, много патило.

Мрштили се због дугмета,
викали су због пашчета,
севали због машине,
грмели због ташне...
А дете их није схватило,
па је много, много патило.

Дете поста девојчица,
скромна, тиха, лепа, хитра,
но осмех јој преко лица
врло ретко кад затитра.
Сад је она баш све схватила,
али је и даље патила.

Момчило Тешућ

ДУГМЕ СЛУЖИ КАПУТУ

Дугме служи капуту,
Асфалт служи на путу,
Друг да се дружи,
Сунце да кружи. –
Све нечему служи.

Чамац да се реком плови,
Мамац да се риба лови.
Песма да се лепо пева,
Муња да кроз облак сева.
Молба да се нешто моли
А мајка је да се воли.

Љубивоје Ршумовић

ЗА МАМИН РОЂЕНДАН

Рођендан се мамин ближи,
Још недељу дана само,
Ми смо поклон већ спремили,
Само да јој дамо.
Уз честитке предаћемо,
Ја и сеја и брат Аца,
Три букета белих ружа
И стотину пољубаца.

Жива Мишковић

ОЧИ МОЈЕ МАЈКЕ

На језера два из бајке
лице очи моје мајке.

Наоколо стабла вита,
а сред воде, мирне, сјајне,
два отока ко две тајне.

Што не могу једном само
да потерам чун онамо?...

Каква птица шаропера
пева тамо крај језера?

Да л' рибице златне роне
на дну тихе воде оне?

На језера два из бајке
лице очи моје мајке.

*Стара јапанска успаванка
(препевао Слободан Лазвић)*

ТЕЛЕФОН ПЛАВИ

Кад ми zazвони
телефон плави,
моја се мама
са посла јави
и пита:

– Мила, да ли си
доручковала
и млека пила?
А ја кажем:
– Јесам, мама,
не брине
што сам сама!
Ал' две ми сузе
добију крила:
– О, кад би са мном
и мама била!

Рада Стефановић

ГЕНЕРАЛЕ СИЛО ЉУТА

Генерале сило љута
Кад ти буде доста рата
Сврати кући два минута
Да свом сину будеш тата.

Ој фризерко вешта зверко
Знам да коса није слама
Ипак иди шетај с кћерком
Цео дан јој буди мама.

Директоре леши створе
Окани се реферата
Хајде кући под прозоре
Буди својој деци тата.

Свет ће мало да причека
И с фризуром и са ратом
Док се једна срећна кћерка
Наигра са својим татом.

Љубивоје Ршумовић

МАМА

МАМА...
Најдражи осмех
на уснама.

МАМА...
Па то је сунце
у нама.

Славко Луковић

ДВА БУКЕТА

Лела маме дала
два букета лала.
Сад до неко доба
од букета оба
процветала соба.

Живојин Карућ

ЗАГОНЕТКА

Поставићу вам загонетку праву,
пажљиво слушајте, веома је лака.
Понекад има косу црну, понекад плаву,
али зато је лепотица од њих свака.
Оне имају познато име,
за мене су оне праве даме,
а да би у овој песми било риме,
открићу вам тајну –
то су наше маме!

Михајло Кеџеши

НАЈБОЉА МАМА

Најбоља мама на свету?
Моја мама!
Најбоља мама на свету?
Моја мама!

Одакле нам очи, очи?
Родила их мајка!
Одакле нам уши, уши?
Родила их мајка!
Одакле нам руке, руке?
Родила их мајка!
Све на свету родила је мајка!

Лети песма око света,
лепша него бајка:
нема цвета ни детета
док не роди мајка!

У животу ја сам срела
многе добре жене
ал' је само једна хтела
да роди баш мене!

Добра мама,
лепа мама,
само једна
наша мама!
Благо вама,
благо нама,
благо свима
са мамама!

Душан Радовић

СРЦЕ

У срцу моје маме
и моје срце куца.
Кад њено кушне – так
моје се чује – тик.

Њено је око топло
ко око жутог сунца
и у том топлом оку
станује и мој лик.

Драган Лукић

ЗНАТЕ ЛИ

- Ко зна где расте на свету највећи цвет?
- Тамо где цвета сунцокрет.
- А где се нађу за игру чудесне ствари?
- На таванима, под крововима старим.
- Где ми се крију тајни јунаци?
- У клупама где седе ђаци.
- А где нам ничу најлепше бајке?
- У насмејаним очима мајке.

Стјепан Јакшевац

МАЈЦИ

Драга мајко
ружо месечарко.
Цветај, цветај
никад не прецветај!
Ти си мајко
моје сунце јарко.
Греј ме, мази
али не залази!
Буди невен
буди ми зимзелен!
Док ме Сунце
твога лица греје
снег не може
мој смех да завеје.

Добрица Ерић

НАЈЛЕПША РЕЧ

Од тол'ко лепих, најлепших речи,
да се исприча сто једна бајка,
ниједна није толико лепа,
толико нежна, као реч **мајка**.

Њене ме руке најлепше грле
и брижне нада мном увек стрепе;
зовнем ли само, мени хрле
мамине руке меке и лепе...

Мамине руке косу ми сплићу,
њена ме љубав на пут спрема,
када порастем, као мама бићу,
нико као она лепе руке нема.

Мамине очи ме увек прате, –
те очи добре нада мном бдију,
кад оду, једва чекам да се врате,
оне за мене увек осмех крију.

Као у бајци која се воли
смех се детињства меко засребри...
Кад мене боли, и њу заболи, –
и зато хвала, мајко, теби!

Зато од тол'ко најлепших речи,
да се исприча сто једна бајка,
једна је од свих за мене лепша,
једна је од њих само реч **мајка**.

Мира Алечковић

БАКА

Шије, шије стара бака
све од јутра па до мрака.

Шије, шије...
Баш ниједна
бака није
тако вредна.

Када конца више нема,
стане бака па задрема.

Гвидо Тартаља

ШТА ЈЕ ОТАЦ

Молим вас, реците
отац шта је.
Да ли је отац тата
или – судија за прекршаје?

Мене отац стално испитује
и жели ово и оно да чује.
И кад сам у школу пошла
и кад сам из школе дошла,
и зашто је ово овако
и зашто је оно онако,
и зашто је ово овде –
зашто оно није онде,
и како сам смела ово
и како сам смела оно,
и знам ли ја да сам већ велика
и знам ли ја да више нисам мала,
знам ли ја шта је
"карактер тврђи од челика"
и знам ли ја пошто је шнала?
И зашто нисам мислила
и како нисам пазила
и шта сам опет згазила
и како, како,
и зашто, зашто,
и смем ли, смем ли,
и знам ли, знам ли?

Па зато питам
отац шта је.
Да ли је отац тата
или – судија за прекршаје?

Драган Лукић

МОЈА КЋИ

Маслачак би
пред њом клеко
кад се она
пољем шета!

Ја све стрепим
да је неко
не убере
место цвета!

Добрица Ерић

ЉУБОМОРА

Чини ми се
да мој тата
више воли млађег брата.
Он му тепа још са врата
када с посла кући стигне,
прво га за носић штима,
после га за образ пипа,
па га дигне,
па се шали,
у постељу са њим легне,
а мени се грло стегне
и жалим што нисам мали.
Чини ми се
да мој тата
више воли млађег брата!

Ласло Блашковић

СТАРА БАКА

Године су многе,
А леђа нејака,
Године су тешке –
Згурила се бака.

Али ипак воли
И песму и шалу,
Увек има причу
За дечицу малу.

Кад је деца сретну,
У руку је љубе,
А она се смеши:
"Хвала ти, голубе!"

Па се онда сместе
Испод брсне зове,
Па потеку приче
Све нове и нове.

Замирише зова
Од сунчева зрака –
Уживају деца,
Ужива и бака.

Јован Јовановић Змај

ДЕДА И УНУКА

Седи деда, а на крилу
унука му мала Јела,
па га пита: – Је ли, деда,
што је твоја коса бела?

Осмехну се деда стари:
– Чуј, унуко моја мила,
прао сам је шесет лета
па је стога побелила.

Јован Јовановић Змај

ЛАКО ЈЕ ПРУТУ

Лако је пруту да се соколи
Док бије децу њега не боли.
Није ми жао кад неки трут
За своје заслуге добије прут.
Није ми жао кад пекмез кевин
Добије прutom макар и невин.
Није ми жао ни кад на мене
Армија прућа дреновог крене.
Али не могу да преболим
Тата ме бије а ја га волим.

Љубивоје Ршумовић

БРАТА СЕ ДУРИ

"Ево, брато, лутке, на је,
гледај само колика је!"
А брата се дури, љути,
па ће руком одмахнути:
"Иди, – бежи, – ћути!"

"Хајде, брато" – сеша рече –
"да идемо брати цвеће!"
А брата се дури, љути,
па ће руком одмахнути:
"Иди, – бежи, – ћути!"

"Хајде, брато" – сеша зове –
"да нахраниш голубове!"
А брата се дури, љути,
па ће руком одмахнути:
"Иди, – бежи, – ћути!"

"Хајде, брато, да с' играмо
што год хоћеш, реци само!"
А браца се онда сплео.
Ко би њему уговео, –
не зна ни сам шта би хтео!

Јован Јовановић Змај

КАКАВ МОЖЕ ДА БУДЕ ДЕДА

Деда може да буде добар као парче хлеба,
сладак као уштипак, ведар као лице неба.
Понеки, међутим, гуњћа и носи цвикере,
не воли клизаљке, санке и кликере,
или, још горе, нека вам је на уму,
неки деда има хроничну реуму...
Такав деда није у исправном стању –
треба га послати у бању.

Деда може да буде бивши опанчар,
стари сајција или предратни ојачар,
али сваки без разлике уме да прича лепе приче,
и ако треба као петао кукуриче...

Али, ово је сигурно, ниједан на свету деда
своме унуку драгоцене бркове не да.

Љубивоје Ршумовић

БАКА

Неко воли да има
лутке и пајаци,
добоше и трубе;
неко воли живе
кучиће и маце,
коке и голубе.

А ја бих вам волела
од свега највише
да имам три баке.

Прва би ми причала
приче свакојаке
и напамет песме
учила ме лаке.

Друга би ме бранила
кад ме мама кара
и читала уместо
мене из буквара.

И ваздан би са мном
играла се трећа
игара што их се
из детињства сећа.

Десанка Максимовић

УНУК И ДЕДА У ТРИ ТАЧКЕ

Сваки унук
(Прва тачка)
Хоће деду
Да опљачка.

Сваки деда
(Друга тачка)
Воли да га
Унук пљачка.

Кажите ми
(Трећа тачка)
Каква је то
Онда пљачка?

Бранко В. Радичевић

ЦРВЕНКАПА

Била једном једна мала слатка девојчица, коју би свако заводео тим би је угледао. А највише ју је волела њена бака, која већ није знала шта би све учинила детету. Једном јој је даровала капу од црвене кадифе, и пошто јој је тако лепо пристајала да другу више није хтела да носи, назваше је Црвенкапа.

Једног дана рече јој мајка:

– Хајде, Црвенкапице, да однесеш понуде баки. Ево ти комад колача и боца вина. Бака је слаба и болесна и то ће јој пријати. Пођи пре него што застане сунце. А кад будеш напољу, иди пристојно и не скрећи с пута, иначе ћеш пасти и разбити боцу, па бака неће ништа добити. А кад уђеш у њену собу, не заборави да јој пожелиш добро јутро и не завируј у сваки угао.

– Све ћу урадити како треба – обећа Црвенкапа мајци.

Бака је становала у шуми, пола сата хода од села. Кад је Црвенкапа ушла у шуму, срела је вука. Она није знала како је то зла звер, па се није плашила.

– Добар дан, Црвенкапице – рече он.

– Хвала ти на жељи, вуче.

– Куд си тако поранила, Црвенкапице?

– Идем баки.

– А шта то носиш под кецељом?

– Вино и колач. Јуче смо га пекли, па носим слабој и болесној баки да се заслади и окрепи.

– Црвенкапице, а где станује твоја бака?

– Још добрих четврт сата хода дубље у шуми. Кућа јој је испод она три велика храста, а доле су деске, свакако знаш где је – рече Црвенкапа.

Вук помисли: "То младо, нежно створење биће добар залог, биће слађе него баба. Само мораш да поступиш лукаво да их обе уловиш."

Неко време ишао је поред Црвенкапе, а онда јој рече:

– Црвенкапице, где како је красно цвеће на све стране, зашто не погледаш мало око себе? Ти као да и не чујеш како лепо певају птичице? Гледаш преда се као да идеш у школу, а овде у шуми тако је весело.

Црвенкапа подиже поглед и видевши како се сунчеви зраци пробијају кроз гране и како је све препуно дивног цвећа, помисли:

"Бака ће се обрадовати ако јој донесем киту свежег цвећа.

Још је рано, стићи ћу на време." Она скрену с пута и потрча у шуму да бере цвеће. Кад би један цвет убрала, учинило би јој се да је тамо даље још лепши, па би потрчала онамо, и тако је заллазила све дубље у шуму.

А вука се упутио право бакиној кући и закуцао на врата.

– Ко је?

– Црвенкапа. Доносим ти колача и вина, отвори!

– Притисни само кваку – викну бака – ја сам слаба и не могу да устанем.

Вук притисну кваку, и врата се отворише. Он се без речи упути право бакином кревету и прогута је. Онда обуче њене хаљине, стави на главу њену кашицу, леже у кревет и навуче завесу.

Црвенкапа је дотле трчкарала тамо-амо берући цвеће, а кад га је већ толико набрала да више није могла понети, сетила се баке и пошла к њој.

Зачудила се што су врата широм отворена. А кад је ушла у собу, учинило јој се унутра тако необично да је помислила: "Чудновато како ми се данас стеже срце, а иначе тако волим да будем код баке."

Она викну:

- Добро јутро - али не доби одговор. Онда приђе кревету и раздигну завесу. У кревету је лежала бака, с капицом навученом сасвим на лице и некако је чудновато изгледала.

- Бакице, што су ти тако велике уши?

- Да те боље чујем.

- Бакице, што су ти тако велике очи?

- Да те боље видим.

- Бакице, што су ти тако велике руке?

- Да те боље ухватим.

- Бако, што су ти тако огромна уста?

- Да те лакше прождерем.

Рекавши то, вук искочи из кревета и прогута сироту Црвенкапу. Пошто је задовољно своју прождрљивост, он поново леже у кревет, заспа и стаде страшно да хрче.

Уто поред куће прође ловац па помисли: "Ала старица хрче, да видим да јој није зло." Он уђе у собу, приђе кревету и виде да у њему лежи вук.

Ту ли те нађох, матори грешнице - рече он - сад си долијао!

Хтеде да нанишани, али се сети да је вук можда прогутао баку и да би се она још могла спасти. Стога не опали из пушке него узе маказе и поче заспалом вуку да пара трбух. Тек што је неколико пута засекао, виде како се црвени

капа, а кад је засекао још неколико пута, искочи девојчица и узвикну:

- Ах, што сам се уплашила, како је мрачно било у вуковој утроби!

Потом је изишла и старемајка, али је једва дисала.

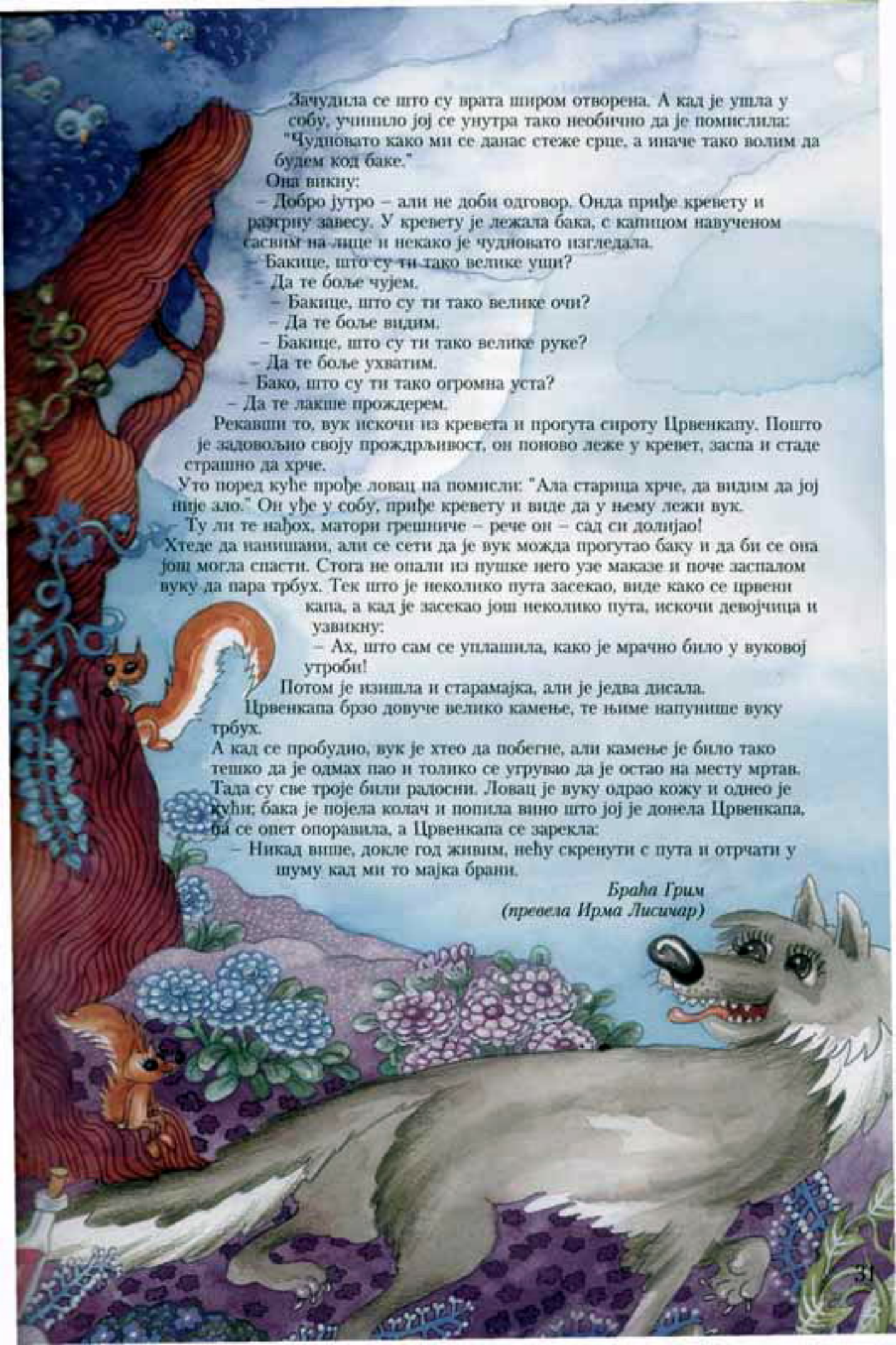
Црвенкапа брзо довуче велико камење, те њиме напунише вуку трбух.

А кад се пробудио, вук је хтео да побегне, али камење је било тако тешко да је одмах пао и толико се угрувао да је остао на месту мртав.

Тада су све троје били радосни. Ловац је вуку одрао кожу и однео је кући; бака је појела колач и попила вино што јој је донела Црвенкапа, ба се опет опоравила, а Црвенкапа се зарекла:

- Никад више, докле год живим, нећу скренути с пута и отрчати у шуму кад ми то мајка брани.

Браћа Грим
(превела Ирма Лисичар)

БАКА

Око чела
Седа коса,
Наочари
Наврх носа,
На уснама
Осмех драги.
У очима
Поглед благи,
Топао ко
Сунца зраке –
То је слика
Моје баке.

Злата Коларић-Кишур

УОЧИЛА МАМА ШТОС

Кад ми тата
нешто купи,
ма шта било,
мене радост
закупи,
па ми мило.

Загрлим га
око врата,
око струка
и пољубим
једном,
двапут,
пуно пута.

Уочила
мама штос,
па се с татом
љуби још.

Русомир Арсић

СВАКОГ ДАНА

Свакога дана кад е посла дође
мој тата мени косу чупне,
мој тата мене шаком лупне,
и каже: – Јак си као гвожђе.

Свакога дана кад пере руке
он насапуни сестри лице,
и прска водом канаринце,
и с нашом мачком игра жмурке.

Свакога дана кад за сто седне
мој тата брата за носић дирне,
мој тата брату на уво свирне
и вади неке бомбоне медне.

А после ручка, свакога дана,
капетан тата и ми морнари
узмемо само најпрече ствари,
седнемо журно на кауч стари
и испловимо из нашег стана.

Драган Лукић

МОЈ ТАТА

Све одавде па до мора,
нигде нема таквог створа,
нигде нема таквог злата
као што је тај мој тата.

Он је зора и свануће,
он је моје небо плаво,
он је првак наше куће,
он је увек оно право.

Кад се смеје – небо бруји,
кад говори – цвеће цвета,
а кад пева – то славуји
лете преко целог света.

Зашто ћемо крити
кад и ви то знате,
баш је лепо бити
дете мога тате.

Божидар Тимотијевић

ЈУТАРЊИ ПОЗДРАВ

Добро јутро, тата,
чуј звоњаву сата.
Добро јутро, мама,
и теби и нама.
Добро јутро, секо,
узаври нам млеко.
Добро јутро, бако,
устани полако.
Добро јутро, деда,
донеси нам меда.
Добро јутро свима
колико вас има!

Петар Кнежевић

ТЕТКИН СИН

Ја сам знао од самог почетка
Да ме родила моја тетка

Нисам имао никакве претке
Никога живог осим тетке

На цео свет сам с висине гледо
Као теткино паметно чедо

Моја тетка је госпођа ретка
Она ме муштрала сваког петка

Шта ћу да читам
Шта ћу да певам
Шта ћу да питам
У шта да зевам
Због ње сам постао овако фини
Ил ми се чини

Љубивоје Ршумовић

УСПАВАНКА

Моја мама дивно прича
сваке ноћи,
о некаквим принчевима
што ће доћи.

И принцеза једна има
у тој причи,
каже како фантастично
мени личи.

А измисли, чини ми се,
врло често,
имена и презимена
и све ресто.

Затим почне да ми пева
неке песме,
сасвим тихо, јер се ноћу
јаче не сме.

И све тако док не заспи
она сама,
а ја тихо шапнем тати:
спава мама!

Светислав Вуковић

БРАТ

Лако је теби кад имаш брата,
па може да те штити и брани.
Кад се у дворишту играте рата,
он увек стоји на твојој страни.
Од свих је бољи.
Од свих је јачи.
Зато брат тако много значи.

Лако је теби кад имаш брата,
па се њим поносиш пред свима.
У биоскопу нема карата,
он само трепне и – већ их има!

На утакмици нигде места,
он само мигне – три клинца дигне!
Познаје сваког кондуктера.
Познаје сваког посластичара.
Има у граду триста другара.

И тако, пошто немам брата,
мораћу увек како знам
да будем двоструко вредан сам,
да будем двоструко храбар сам
и да порастем сасвим сам.
А баш је тешко тако сам.

Мирослав Антић

ТРИ ХЛЕБА

Један радник је сваког дана куповао
три хлеба.

Једном га продавац упита:

– Зашто сваког дана купујеш три хлеба?
Зар вас толико има?

– И има и нема... – одговори радник.
– Ево како је то.

Један хлеб је за супругу и мене.

Други дајем у зајам.

Трећим враћам дуг.

– Не разумем – завртео је главом продавац.

– Да, баш тако – одговори радник.

– Један хлеб поједемо супруга и ја.

Други поједу деца – то је на зајам.

Трећи дајем старом оцу и мајци –
тако враћам оно што дугујем.

Аналфи Иштван

НЕДЕЉА

Недеља је дан када се одмарају дечји вртићи и у њима играчке остају саме.

Недеља је дан када су деца срећна уз своје тате и маме.

Миодраг Тодоровић

ЛАУРИНА ТАЈНА

"Имамо нешто ново у кући", певушила је Лаура. Скакутала је низ улицу и баш је била стигла до Томијеве куће. Томи се играо у песку и градио замак. Лаура му је поновила да има нешто ново у кући.

"А шта то?", радознало ће он.

Лаура се смејала: "Погоди!"

Томи је затворио очи и упорно мислио.

"Псетање?"

Лаура се закикота: "Погрешно!"

Наставила је пут низ улицу.

"Ми имамо нешто ново у кући", викала је док је пролазила крај Давидове куће.

Давид се баш љуљао у дворишту.

"А шта је то ново, Лаура?", упитао је.

"Погоди!", узврати Лаура.

"Помози ми", замолио је Давид.

Лаура се замисли:

"У реду. Да те подсетим. То буди људе док је још мрак".

Давид се насмејао:

"Па то је бар лако погодити. Имате нов будилник".

"Погрешно", одвркута Лаура и пође даље.

"Имамо нешто ново у кући", певала је док је прилазила Мериној кући. Мери је била приредила чајанку за своје лутке и оне су све биле за столом.

"А шта имате?" упитала је Мери радознало.

"Погоди!" узвикну Лаура. "Помоћи ћу ти ако ти одам две ствари. Буди људе док још траје мрак и пије из бочице".

"Е, баш си смешна. То није тешко да се погоди".

Мери диже највећу лутку, која је била мама осталим луткама.

"Ти имаш лутку као што је ова моја. Она плаче и уз то пије из боце".

"Погрешно!", рече Лаура победоносно.

И настави да трчка улицом.

Дечак Били играо се лоптом када му је Лаура рекла шта има у кући: буди људе ноћу, пије из боце и – да би му помогла – рекла је још једну ствар: "Поред тога што си чуо, кажу да подсећа на мене".

"Знам, знам!", викао је Били и – погодио је.

А ви?

Да вас подсетимо: Лаура је добила сестру.

Одри Корн

МОЈА КУБА

5

ЖЕЉА ДЕВОЈЦИЦЕ

Да могу као пчелица
летети с цвета на цвет
тражећи капље медене,
цели бих обишла свет.

Ма куда стигла далеко,
у срцу осећам свом,
да бих се, као и пчелица,
вратила у свој дом.

Бранко Халуца

ВРЕМЕ ЗА УСТАЈАЊЕ

Јутрос једно птиче мало
Крај прозора мога стало
И само је рекло:
"Стид нек те је, спавалице!",
Па је одмах са гранчице
Под небо утекло.

Роберт Луис Стивенсон

ПОУКА

Хтела је да види шта је доле,
нагла се преко стола и – пала.
Ко?
Једна виљушка радознала.

Душан Радовић

ОН

Зазвонио телефон,
тата викну: "То је он!
Пријатељ ме тражи!"
Мама викну: "То је он!
То ме кројач тражи!"
Баба викну: "То је он!
То ме деда тражи!"
И ја викнух: "То је он!
То ме другар тражи!"

Узе тата телефон,
а из њега викну – он:
"Извини ме, мили мој,
погрешан је број!"

Драган Лукић

МАМА КАЖЕ

Почнем да се умивам,
мама каже:
– Умиј се!
Почнем да се изувам,
мама каже:
– Изуј се!
Кад седнем за сто,
мама каже:
– Седи!
Кад почнем да једем,
мама каже:
– Једи!

Ласло Блашковић

ЧУДО

Синоћ се десило нешто што се ретко дешава: један Јовица је без речи отишао да спава.

Тома Славковић

СВЕЈЕДНО

Легао Јоца синоћ у кревет. Пробудио се јутрос у девет. Зевнуо двапут тога јутра, па рек'о: – Нека, устаћу сутра.

Драган Лукић

МУКЕ С ОБУЋОМ

И ципела ко и чизма разуме се главу чува Али младеж муку мучи кад их чисти и обува

Не чудим се ја клинцима ако некад и побесне Ципеле су увек леве ил су обе брате десне

А кад пертла дође на ред е ту нису посла чиста Пертла као да је жива мигољи се као глиста

Клинац нам се тако пати па уморно онда седне Обуо сам каже тати све ципеле осим једне

Владимир Андрић

НАМЕРНО И СЛУЧАЈНО

НАМЕРНО је тукао сестру а СЛУЧАЈНО је ударио.

НАМЕРНО је бацио камен а СЛУЧАЈНО је разбио прозор.

НАМЕРНО се попео а СЛУЧАЈНО је пао.

НАМЕРНО је нешто дирао а СЛУЧАЈНО је покварно.

Није криво НАМЕРНО. Криво је СЛУЧАЈНО.

Душко Радовић

ВЕЧЕРЊА ПРИЧА

– Шта ли ради Чеда?
– Ено га, већ спава.
– А шта ради бака?
– Причу довршава.
– Зар још приповеда и кад спава Чеда?
– Бакин унук мали с њом се често шали. Често не зна стара да л' се он претвара ил' истински спава, па за сваки случај причу довршава.

Гвидо Тартаља

Марија

Мама

ЗАПИСИ ИЗ ПОРОДИЧНЕ СВЕСКЕ

У танушну свеску на зиду кухиње,
тата је записивао поруке мами:
Долазим касно – имам састанак.

Мама је одмах одговарала тати:
Ручак у шпорету, данас поште нема.
Тата, опет мами:
Ручак је добар, ноћас путујем,
остајем на путу три дана.
Мама је паковала татине ствари
и писала у свеску:
Чувај се на путу, биће лоше време.
Затим један празан лист,
па порука мами:
Дошао са пута, у фабрици сам...

Тако су тата и мама
исписали целу свеску,
само три листа празна,
на којима сам ја записао:
Не идем на пут,
немам састанке, стално сам у кући,
ваш син.

Раде Обреновић

ЦИПЕЛЕ

Левој ципели
Рекла десна
Да је тесна

Десној ципели
Одговорила лева
Да не зева

Љубивоје Ршумовић

ШТА ЈЕ ДОМ

Дом нису тапете,
ни теписи лепо,
Дом је кад за тебе
неко брине, стрепи.

Дом нису ролетне,
ни зидови голи.
Дом је кад ти неко
шапне да те воли.

Дом нису фотеље,
ни библиотека.
Дом је кад те неко
пун љубави чека.

А ко ти то може
такву нежност дати?
Једина на свету,
само добра мати.

Недељко Попадић

ЧЕТИРИ ДЕВОЈЧИЦЕ

Иде мама улицом и води четири девојчице.
Мама каже:

– Купићу једну ташну.

Четири девојчице кажу:

– И четири ташнице! И четири ташнице!

Мама каже:

– Купићу један велики чешаљ.

Четири девојчице кажу:

– И четири чешљића! И четири чешљића!

Мама каже:

– Купићу једну велику мараму.

Четири девојчице кажу:

– И четири мале мараме! И четири мале мараме!

Мама каже:

– Купићу једну рибаћу четку.

Четири девојчице нису ништа рекле...

Драган Лукић

ЦИПЕЛЕ

Једне ципеле мале
нису знале
да треба да буду чисте.
Целог се јутра лудирале.
Нису пазиле
где су газиле,
каменчиће по путу
шутирале.
По блату се брљале,
па се испрљале.
Једне ципеле мале
читавог дугог дана
нису стале,
па су од умора увече
с ногу спале.
А кад је пало вече,
неко рече:
– Гледајте ове ципелице.
Ала им је прљава лице!

Душан Ђуришић

НИГДЕ РЕДА НИГДЕ МИРА

Кад се частим
Теглом меда
Осврнем се
Гледа деда

Када скачем
Са тараба
Осврнем се
Гледа баба

Кад се играм
Шибицама
Осврнем се
Гледа мама

Када бијем
Млађег брата
Осврнем се
Гледа тата

Нигде реда
Нигде мира
Свако гледа
Да секира

Побећи ћу
Бар до Љига
Мој живот је
Моја брига

Драгомир Ђорђевић

КО ЈЕ КРИВ

Упитала баба унуку:

- Зашто ти је тако прљава кецеља?
- То су јагоде криве, бако. Ставила сам их у џеп,
а оне су ми упрљале кецељу.
- Зашто су ти прљава колена и руке?
- То је Азорка крива! Провукла се испод тарабе и
почела да лаје на мене: "Ав, ав! Провуци се испод
тарабе!" И ја сам се провукла.
- А зашто си тако разбарушена?
- То је ветар крив, бако. Трчала сам, а он је јурио за
мном. Сакрила сам се под грмом, а он ме и тамо нашао.
Подвукла сам се под степенице, али ме је и тамо
открио. Ја нимало нисам крива!
- А по вашем мишљењу, децо, ко је свему крив?

Л. Владеску

ПРОТЕСНА ГРАДСКА ПЕСМА

Доста ми је солитера
И десетог спрата
Хоћу као мој друг Пера
У двориште с врата

Лифтови су чудо светско
Понос сваке зграде
Покваре се врло ретко
А још ређе раде

Доста ми је тог асфалта
Од ког мука хвата
Ја сам брате жељан блата
Ко генерал рата

Доста ми је градских паса
Што цвиле за коску
Хоћу краву и то праву
Може и сеоску

Папагај ми на врх носа
Ко да ми је цимер
Хоћу неку ретку птицу
Кокошку на пример

Нећу кифлу хоћу ону
Погачу са сољу
Хоћу дрво макар дрвце
У мом видном пољу

Доста ми је солитера
И десетог спрата
Хоћу као мој друг Пера
У двориште с врата

Драгомир Борђевић

ПИТАЊЕ

Пита Бата мачка:
– Знаш ли шта је тачка?
А мачак му жут,
намргођен, љут,
репом дао знак
да он није ђак.

Тихомир Продановић

О МАЗАМА

Мамине мазе
На чистоћу пазе
А татине мазе
На чистоћу газе

Мамине мазе
Једу док је тазе
А татине мазе
Разбијају вазе

Зато мазе мамине
Пију сок од малине
А мазе татине
Пију – батине

Љубивоје Ршумовић

КО НЕ РАДИ ТАЈ НЕ ЈЕДЕ

Била у краља Матије веома лепа кћи, али тако лена да целог свог века никада није радила, нити је умела што радити, већ је поваздан седела пред огледалом. Кад дође време да се уда, њен отац разгласи на све стране да хоће своју кћер да уда, али ко је узме, мора је за три године научити сваком послу. Прошло је после тога доста времена, а краљеву кћер нико није занскао. Онда краљ пошаље своје доглавнике на све стране у свет да траже мужа за његову кћер.

Ови се разиђу куд који, једни идући виде у путу неког момка где сам оре њиву на осам волова. Они му тако јаве да мора ићи с њима пред краља. Овај се уплаши, али шта ће кад мора. Кад дође пред краља, каже му краљ све по реду шта је и како је, он обећа да ће девојку за три године научити да ради. После весеља које је трајало читаву недељу дана, узме момак краљеву кћер и пође својој кући, а краљ га испрати далеко и на расстанку му каже да се неће видети за три године. Кад момак дође својој кући, истрчи мати његова испред њега и зачуди се лепој девојци. Сутрадан узме момак опет рало и волове, па оде у поље, а матери рекне да не гони девојку на посао. Кад увече дође момак из поља, а мати изнесе јело да вечерају; онда син рече матери:

– Мајко, ко је данас радио?

– Ја и ти – одговори мати.

– Е, ко је радио, тај ваља и да једе – рече момак.

Краљевој кћери то није било по вољи, па се расрди и оде да спава. Друго вече опет тако урадише. Кад је био трећи дан, а девојка рече свекрви:

– Мајко, дај ми да и ја што урадим, да не седим бадава.

Ова јој даде да цепка дрва. Увече, кад седне момак за вечеру, опет запита матер:

– Мајко, ко је данас радио?

– Нас троје: ја и ти и краљева кћи – одговори мати.

– Е, ко је радио – рећи ће момак – тај ваља и да једе.

Па седоше и сви троје вечераше. Тако мало по мало научи се краљева кћи свакоме послу, а кад јој после три године дође отац у госте па виде како му кћи са свекрвом раме уз раме ради, мило му беше, па рече кћери:

– Гле, па зар и ти знаш што радити?

– Знам, богме – рече она – јер код нас је тако: ко не ради, тај не једе; него знаш шта, бабо, ако мислиш ручати, а ти дедер расцепи које дрво.

Краљ, донесавши многе дарове и поклоне, преда их кћери и зету, па их онда све троје одведе са собом у свој двор. Краљ је после држао тог момка као свог рођеног сина, па му још за живота свог обећао краљевство.

Српска народна приповетка

МАЦА ПАПУЧАРКА

У Малом селу постоје мале куће и у свакој кући постоје деца. У шареним су кошуљицама и обувена у црвене и плаве папучице. Све куће у селу су беле, сви кровови на кућама су црвени, сви прозори имају зелене капке, дворишта су пометена, а цеста је глатка. Све је у најлепшем реду, само су деца неуредна. Увече, када пођу на спавање, никада иза себе не поспреме папучице. Ујутро их траже под столом, иза пећи, на степеницама, у колицима, међу дрвима, у џепу очеве капута; и после дугог тражења, једну папучу нађу у кухињи, другу у соби. А једног јутра, док се већ у свим кућама Малог села припремао доручак, мали Јанез је узалуд тражио своје папуче. "Мама, где су моје папуче?", питао је.

"Ако их ниси синоћ спремио, онда их је однела маца", одговорила је мама.

"Мама, где су моје папуче?", повикала је Шпелца у суседној кући.

"Ако их ниси синоћ поспремила, однела их је маца", рекла је мама.

"Мама, где су моје папуче?", упитао је Тине у трећој кући. "Однела их је маца зато што их никада не спремиш", одговорила му је мама.

"Мама, где су моје папуче?", упитала је Тонка, а мама јој одговори: "Однела их је маца."

У читавом селу мирисало је на слатку каву, и деца су била гладна. Онако боса, поседала су за сто. Напили су се топле каве, а онда је Јанез изашао на праг и повикао преко цесте: "Шпелца, дођи к мени!"

Шпелца је одмах истрчала на праг и рекла:

"Радо бих дошла, али не могу. Маца ми је однела папуче. "Тине!", повикали су Јанез и Шпелца, "дођи к нама!"

Тине је истрчао на праг и одговорио: "Маца ми је однела папуче."

И Тонка је изашла на кућни праг. И њој је маца однела папуче. У свим кућама су отварали врата и сва деца су боса излазила на праг. "Маца ми је однела папуче!", довикивали су једно другом. Скакутали су с ноге на ногу јер им је било хладно. А онда је засјало сунце, и деца је било топло. Боси и у шареним кошуљицама изашли су на цесту. Питали су се:

"Куда је маца однела наше папуче?"

"Потражимо мајину кућу!", рекао је Јурчек. И пођоше. Сишли су с цесте и пошли росном травом, дошли су до шуме и продужили даље. Ишли су по маховини, слушали пев птица и заобилазили грмове, не би ли нашли мајину кућу. Усред шуме нађоше белу кућицу с црвеним кровом. Прозори су били пуни цвећа, а на вратима је стајао натпис: "Маца папучарка".

Маца је саслушала децу и отворила им врата.

"Драга децо, шта желите?"

"Папуче", молила су деца.

Затим их је позвала у кућицу. У кућици су биле полице, а на полицама плаве и црвене папучице.

Какав је ред владао у кућици! Деца су занемела.

"Свако нека узме своје папуче", рекла је маца папучарка.

Али то није било лако. Папучице су биле очишћене и искрпљене, а отпала дугмад поново пришивена.

Деца су их једва препознала.

Бобек, најмлађи међу децом, није нашао своје папучице. Сва деца су већ била обувена, а он их је још увек тражио.

"Ако не нађеш папучице, мораћеш бос кући", рекла му је маца папучарка. Бобеку су зебле ноге, скоро да заплаче. Његове папучице су биле подеране, а на полици није било поцепаних папучица.

Деца су већ одлазила из кућице, а Бобеку је све више било хладно. Маца папучарка му је говорила: "Ићи ћеш кући бос."

"Прехладнићу се", рекао је Бобек и маца се сажалила.

"Најнеуреднији си, али и најмањи и вероватно ћеш се прехладити ако будеш ишао бос", рекла му је маца и донела папуче. Биле су закрпљене и очишћене.

"Када падне снег, сашићу ти нове", обећала му је.

То су чула и остала деца. Вратила су се и молила:

"И мени! И мени!"

Маца папучарка им је махала и рекла: "Сашићу и вама!" Затворила је кућицу и гледала кроз прозор како деца у шареним кошуљицама и у црвеним и плавим папучицама журе кући. Последњи је трчао Бобек. Данас пада снег, а маца папучарка шије папуче за децу из Малог села. Ставиће поставу од зечје коже да буду топлије.

Ко зна хоће ли их деца поспремити када пођу на спавање?

Ела Пероџи

ХВАЛА

Ево, драга дечице,
воћа свакојака,
грожђа бела, грожђа црна,
јабука, крушака!

Ове лепе дарове
јесен нам је дала,
драга наша јесени,
велика ти хвала!

Јован Јовановић Змај

ЛАСТАВИЦЕ

– Ластавице, тицо мила,
куда пружаш лака крила?

Зар је зима страшна тако,
те развијаш крила јако?

– За пољима, за горама,
јарко сунце сија нама.

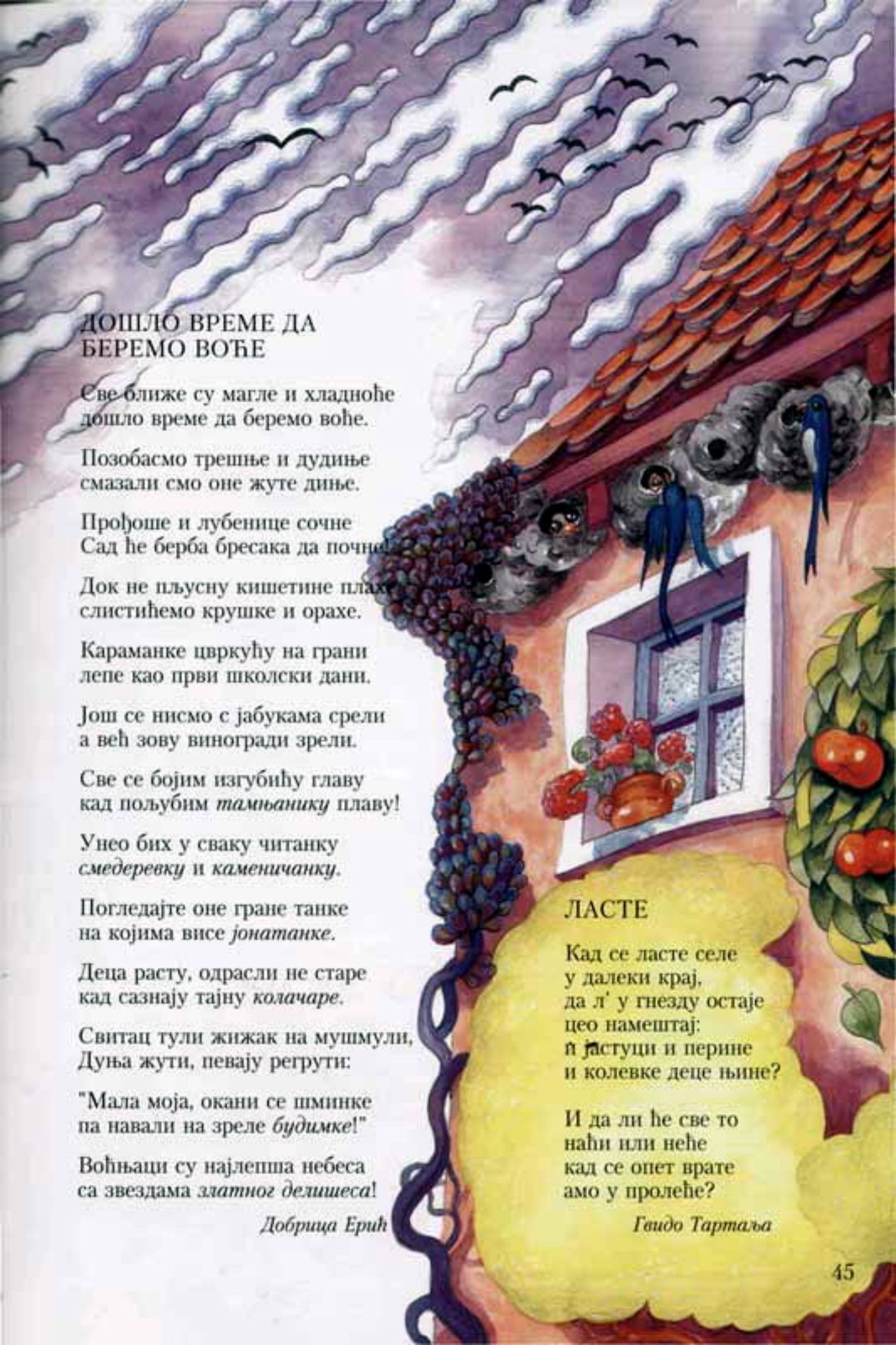
Росно тамо цвета цвеће,
не одлази премалеће.

Тамо, где се ластва спрема,
нема зиме, мраза нема.

Ал' кад лето сине само,
доћи ћемо и ми амо.

Војислав Илић

ДОШЛО ВРЕМЕ ДА БЕРЕМО ВОЋЕ

Све ближе су магле и хладноће
дошло време да беремо воће.

Позобасмо трешње и дудиње
смазали смо оне жуте диње.

Прођоше и лубенице сочне
Сад ће берба бресака да почне.

Док не пљусну кишетине плахе
слистићемо крушке и орахе.

Караманке цвркућу на грани
лепе као први школски дани.

Још се нисмо с јабукама срели
а већ зову виногради зрели.

Све се бојим изгубићу главу
кад пољубим *тамњанику* плаву!

Унео бих у сваку читанку
смедеревку и *каменичанку*.

Погледајте оне гране танке
на којима висе *јонатанке*.

Деца расту, одрасли не старе
кад сазнају тајну *колачаре*.

Свитац тули жижак на мушмули,
Дуња жути, певају регрути:

"Мала моја, окани се шминке
па навали на зреле *будимке*!"

Воћњаци су најлепша небеса
са звездама *златног делишеса*!

Добрица Ерић

ЛАСТЕ

Кад се ласте селе
у далеки крај,
да л' у гнезду остаје
цео намештај:
и јастуци и перине
и колевке деце њине?

И да ли ће све то
наћи или неће
кад се опет врате
амо у пролеће?

Гвидо Тартаља

ЈЕСЕЊА ПЕСМА

Све је пошло наопачке,
За врапце и мачке,
Кад је јесен окачила
Своје жуте значке,
Кад је ветар запевао
Новембарске тачке...

Пажња! Пажња!
Велика јесења купопродаја!

Продајемо сунцобране
– купујемо кишобране!
Продајемо старо лишће
– купујемо пахуљице.
Продајемо тротинете
– купујемо санке!
Купујемо шубаре
– продајемо машине!

Продаћемо санке
– купићемо рукавице.
Продаћемо сејалице,
– купићемо грејалице.
Продаћемо сладолед
– попићемо чај!

Јер!
Све је пошло стрмоглавце!
За птице и цвеће,
Кад је сунце одустало
На кров да нам слеће.
Као да је жуто љуто,
Као да нас неће!

Душан Радовић

РАНА ДАРОДАВКА

Преко брда и пољана
коња јаше јесен рана,
Све галопом јури к нама
са набреклим бисагама.
Стиже нам у смирај лета
да измени слику света.
Позлаћује бујне шуме,
плаветнилом шљиве прели,
сасу кромпир у подруме,
зрело грожђе деци дели...

Момчило Тешић

ПОСЛЕДЊИ ЛЕШНИК

На дрвету, чак на врху,
Тужна лица
Седи једна забринута
Веверица.

Јесен позна, већем жути
Лист на грани.
Сад лешника нема више,
Сви побрани.

Јован Јовановић Змај

ТРИ ЛОВЦА

Била три ловца, двојница нису имала оружје, а трећи је био без пушке. Пођу они једном у лов и крену три зеца. Два зеца утекоше, а трећег нису убили. Онога што нису убили, узму и понесу кући. Дођу пред једну кућу која није имала ни зидова ни темеља ни крова. Позову домаћина, који није био ту, и рекоше:

- Дај нам некакав лонац да скувамо зеца. Домаћин рече:
- Имам три лонца. Два су разбијена, а трећи нема дна.
- Баш добро! – рекоше ловци.

Узму онај лонац што није имао дна и у њему скувају зеца којег нису убили, слатко се наједу и оду.

Шаљива народна прича

Чаке

ЧЕКАМ КРУШКЕ ПОЛЕЉУШКЕ

Легнем тако полеђушке
и под крушком чекам крушке.

Жудим, чезнем и уздишем,
водицу са браде бришем.

Крушке слатке смијуље се,
цело дрво већ се тресе.

Медна киша ако почне,
попадаће крушке сочне.

Лижем прсте већ у сласти,
ал' ни једна неће пасти.

Од чекања врат се кочи
и уморне склапам очи.

Устајем, јер то ме вређа,
окрећем им љуто леђа.

Па се мислим: све до једне,
зрица пажње нису вредне.

Звонимир Костић-Палански

ЈУЦА С ВЕЛИКОМ ЈАБУКОМ

Кума Анча јабуку
Нашој Јуци дала.
Јабука је велика,
А Јуца је мала.

Тој великој јабуци
У маленој руци
Смејао се братац њен
Завидећи Јуци.

Јуца вели: "Па нека,
То је моја срећа;
Кад поједем јабуку,
Бићу с прста већа."

Јован Јовановић Змај

ПРКОСНА КРУШКА

Поред пута крушка жута на високој стоји грани.
Покушали малишани, покушао мрки меда, покушали
сви од реда, пре времена, још за лета, да је скину са дрвета.
Ал' се крушка није дала. Све је редом обрукала.
А на крају – није шала – са гране је сама пала.

Никола Јерemiћ

КРУШКА

Мали меда њушка
од раног уранка:
ал' мирише крушка,
крушка караманка!

И на десно око
све једнако жмирка:
ал' си ти високо,
крушко ветропирка!

И ногама цупка,
пропиње се, диже:
ал' си, крушко, љупка,
ох, што ниси ближе!

Гранчица се њише,
крушка се љуљушка –
меди се све више
диже црна њушка.

И све скупља уста
и све жмури, жмури
и водница пушта
низ уста му цури.

Гвидо Тартаља

ТРЕШЊЕ

По дрвету
кад се вере
и кад зреле
трешње бере,
Перица се
гласно вајка
(да л' се жали
ил' се шали?):
"Ех, што немам
осам шака!
Обрао бих
све до мрака..."

А кад после
трешње једе,
халапљиво
и без мере,
Перица се
опет вајка
(да л' се жали
ил' се шали?):
"Ех, што немам
пет стомака!
Појео бих
све пре мрака..."

Гвидо Тартаља

ТРЕШЊА

Наша трешња носи
хаљине разне боје
и све њој лепо стоје.

С пролећа облачи
хаљине од беле свиле,
а с јесени носи
жуте кишне мантиле.

Више пута годишње
мења хаљине своје.
Ал' ја волим највише
мајску хаљину њену:
ону зелену
с тачкама црвене боје.

Гвидо Тартаља

ЈАБУКА

Уплаши се Брана
ко да пуче топ.

Насмеши се Лука:
"Погледај, са гране
пала је јабука –
hop!"

Момчило Тешић

КУПИНЕ

Састале се крај потока
купинице црна ока.

Црна ока, црна лица,
прозборила купиница:

"Танка брезе белобока,
што се њишеш крај потока,

ко у гори, посведочи,
има од нас црње очи?"

Зашумела брезе грана:
"Има црње очи Стана,

Стана, мала чобаница,
из тих тамо колибица".

Десанка Максимовић

ЈАБУКА

На брду је расло дрво. На њему је висила румена јабука.
Наишао је допов. Попео се на дрво и кад је хтео дохватити
јабуку, грана се затресла и јабука је рекла:

– Нисам ја за тебе.

Откинула се, пала на земљу и почела се котрљати низбрдо.

С пропланка су јабуку видели чобани.

– Гле лепе јабуке!

Настала је свађа око тога, ко ју је први угледао. Сви потрче
према њој.

А јабука рече:

– Нисам за вас.

Скрене нагло и откотрља се даље. Котрљала се тако јабука,
котрљала и наишла на два путника. Видели је и један и други,
и помислили: "Лепе ли јабуке! Узећу је, али да не види мој
сапутник!" А јабука рече:

– Нисам за вас.

Скрене и откотрља се даље преко ливаде. На ливади је спавао

дечак, а девојчица је седела покрај њега. Угледала је јабуку и рекла:

– О, дивне ли јабуке! Пробудићу брата, па ћемо је заједно појести.

А јабука се насмешила:

– Ја сам за вас.

И докотрљала се девојчици у крило.

Драган Лукић

ДОВРЋЕ

ШАРГАРЕПА

Види, сине, што је лепа
ова сочна шаргарепа!
Она деци много значи,
јер постају од ње јачи.

Њом се стиче снага фина,
јер је пуна витамина.
Воли је и моја сека,
а тамани дедин зека.

Павле Целетовић-Иванов

ЛУК

Ево лукова сваке сорте!
Навали народе! Само извол'те:
белог лука,
црног лука,
плавог лука,
ајма-лука,
сузи-лука,
празилука,
лука – пера,
лука – чена,
лука с брадом,
и без браде...

Велиш: ситан ко јаја сврачја?
Ево и крупног ко глава мачја!
Бирајте лук по својој вољи:
онај је добар, овај још бољи.
Без лука не треба за сто сести,
њег треба и у сну јести!...
Ево лукова сваке сорте!
Лук је – здравље! Само извол'те!...

Момчило Тешић

МРКВА

Зец, опасна зверка,
рујну мркву мерка,
испод ока мерка.

Мрква крупна, дозрела,
намеру му прозрела,
још мудрија била:
У земљу се скрила.

Па зец, љут у души,
сад јој грицка уши
израсле из темена.

У свитање,
за копање
нема времена,
нема времена.

Момчило Тешић

ЛУБЕНИЦЕ

Сазреле су лубенице
Покрај воде Студенице.

Споља плаве, изнутра зреле,
Свака ко буренце – слатке, медене.
Са доње стране жућкасто-беле,
Набрекле, хладне, ледене, ледене.

Да ми је препливати Студеницу
Да украдем једну лубеницу!
Отрчао бих негде у гору,
Појео бих јој чак и кору!

Милован Данојлић

РЕН

– Извините, молим, станите за трен, да ли сте, случајно, ви господин рен?

– О не, не, никако. Немам ни времена, журим... Уосталом, ја сам жена рена.

– Ви сте, значи, реница, нашег рена женица?

– А ко сте ви, молим?

– Пардон, ја сам ренде, звано још и треница...

Сузе, сузе, сузе, обришите сузе, ви млаки, ви јаки, ви здрави к'о дрен, јер овде се струже љути корен рен.

Опростите, знате, због нежнога носа нећемо се ваљда сви одрећи соса.

О не, не никако, ниједнога трена кобасица кувана не може без рена.

Краљица Викторија и Џорџ, кувар њен, – учи нас историја – волели су рен.

Хенри Осми, зна се славни суверен, јео је к'о дете хреновке и рен.

Али, шта ме се то тиче, прошлост – то је сен, сузе, сузе, сузе, обришите сузе, ви млаки, ви јаки, ви здрави к'о дрен, јер овде се струже љути корен рен.

Лаза Лазин

РАНО ПОВРЋЕ

ЦРНИ ЛУК

Љутио се црни лук:
"Скинуше ми прслук жут.
Скинуше ми кошуљицу
па сад не смем на улицу.
Сви би рекли:
'Како то,
црни лук се шета, го!'"

На крилима пролећа
пуно раног поврћа.
Смеша се на пијаци
у маленој корпици.

Краставац, салатицу,
млади лук и ротквицу,
ако деца једу,
биће све у реду.

ПРИЧА ПРЕД СПАВАЊЕ

- Баба, причај ми причу.

Баба је занета штрикањем. Док не "истерат ред", баба је неће ни погледати. После се чуди кад је види будну:

- Зар још не спаваш?

- Причај – молећивим гласом моли унука.

- Шта да причам?

Сањница премисља, дуго премисља:

- О Црвенкапи!

- Причала сам ти.

- А ти причај још једанпут. Започни само...

"Била једном једна девојчица коју су сви волели.

Највише ју је волела њена бака. Кад би могла она

би јој све дала. Она је даровала девојчици једну

црвену капу, па су је сви прозвали Црвенкапа.

Али бака се разболи и мајка пошаље по

Црвенкапи у корпици колача и боцу вина.

Мајка поучи Црвенкапу да иде брзо, да се

нигде не задржава на путу, који је водио кроз шуму.

У шуми Црвенкапа сретне вука. Вук све дозна од

ње куда иде. Он јој посаветује да се задржи у

шуми, да не жури тако. Црвенкапа поче брати

цвеће.

За то време вук се упутио бакиној кућици. Он је

већ сковао план како да поједе баку и

Црвенкапу..."

- Не – викне Сањница. – Ја нећу да вук поједе

баку и Црвенкапу.

Баба је зачуђено погледа:

- Тако прича каже.

- Слушај како се све десило даље – рече

Сањница и поче она да прича:

"Кад су се састали у шуми вук и Црвенкапа,

чим је вук упитао Црвенкапу где станује бака,

она се одмах досетила шта смера та гадна

животиња и рече вуку да ће га сама одвести

баки. Они су ишли кроз шуму и све су ишли.

Најзад, стигоше до једне провалије. Црвенкапа

рече вуку:

- Ено кућице моје баке.

- Где је? – упита вук.

- Тамо, тамо, види се кров...

- Не видим, не видим – рече вук.

- А ти само гледај дуго, гледај па ћеш је видети.

Рекавши то, Црвенкапа гурне вука и он се

стропоншта у провалију."

- Готова је прича – прошапутала Сањница.

- Лепа прича, веома лепа – похвали баба унука.

- Не дам ја ни Црвенкапу, ни баку – рече

Сањница и, спутивши главу на јастук, заспи.

Небојша Поповић

ПАТАК

Један мали патак
добрио задатак
да пољуби патку
у главицу слатку.

Народна

МОЈИ ПАПАГАЈИ

Имам у кући
два папагаја,
њиховој дреки
никада краја.

Час један дречи,
час други дречи,
и ја не могу
– доћи до речи.

Гвидо Тартаља

НЕОБИЧНО ЛАЈЊЕ

Има један мали пас –
у њега је чудан глас.
Тај не лаје ав-ав-ав,
већ се он зацени сав:
ав-ав-ав-ав-ав-ав-ав-ав
ав-ав-ав-ав-ав-ав-ав-ав.
Биће да та куца
нешто мало – муца.

Гвидо Тартаља

ТРИ СУСРЕТА

Крај воде сусретох паче
и паче поздравих ја.
Рекох му: "Добар дан, паче!"
А паче мени: – Ква-ква!

На мосту сусретох пиле,
жуто ко пилићи сви.
Рекох му: "Добар дан, пиле!"
А пиле мени: – Пи-пи!

Пред кућом сусретох штене,
на њему жакетић плав.
Рекох му: "Добар дан, штене!"
А штене мени: – Ав-ав!

Слободан Лазих

ПАТАК

Иде стари патак
на далеки пут.
Репић му је кратак
а кљун му је жут.

Као војник ступа
оштро – један, два,
иде да се купа,
кваче: ква, ква, ква.

БЛАГО ПАТКИ

Киша пада – крупне капи:
тап, тап, тап...
А по бари патка гаца:
шљап, шљап, шљап...

Са прозора
гледа Зора,
гледа, па се диви:
"Како лепо и весело
бела патка живи!"

И Зора би, да је пусте
да трчкара боса,
играла се, квасила се,
од пете
до носа.

Јулија Луцев

ГАЈИТЕ ПАТКЕ

Док звезде сјаје
Патка носи јаје
Док ветар дува
Патка јаје чува
Кад излеже паче
Воли га још јаче
Гајите патке
Заиста су слатке.

Љубивоје Рипковић

ЂУРАН

Наш је ђуран леп,
данас хвали реп.

И јуче је био леп,
хвалио је реп.

И сутра ће бити леп,
и хвалиће реп...

Момчило Тешић

НЕСПОРАЗУМ

Шта то кука магарац,
зна ли можда ко?
Сви га редом питали:
"Да ли ти је зло?
Ил' си гладан, комшија?
Или су те тукли?
Да те нису грдили
и за уши вукли?"
"Ију" – реко магарац –
"шта вам на ум пало?!
Па ја сам пробао
да запевам мало."

Мирослав Антић

ВИЛЕ

Гвоздени зупци,
дрвена дршка.

Која је ово справа?

То је виљушка
са којом руча крава!

Добрица Ерић

ЈЕЛИНО МАЧЕ

Кад би Јела за сто села
маче мисли: биће јела!

Погледа је љупко, мило,
па: хоп! скочи јој у крило.

Главом глади њене руке,
умиљате преде звуке.

Не руча ли, њено маче
из крила јој одмах скаче.

"Нећу", каже, "да ти сметам,
одох мало да прошетам

по ливадској бујној трави.
А за ручак... ти ми јави!"

Момчило Тешић

МАЦА

Трчи стари деда,
брада му је седа.
За њим трчи бака
од јутра до мрака.

Цица-маца бела
сланину однела.
Сад је свуда траже,
ништа не помаже.

Гвидо Тартаља

КАКО СЕ КО ЗОВЕ

Упитала деца ждребе:

– Зашто тебе зову Ветрић?

– Ја брзо трчим. Као ветар.

– А зашто се ти зовеш Носиља? – обратила се деца кокошки.

– Ја носим јаја.

– А зашто су тебе назвали Певац? – питала деца петла.

– Ја гласно певам и својим кукурикањем вас будим у зору.

– А тебе, магарче, зашто Тврдоглави?

– Нећу да кажем! – одговори магарац и удари копитама
о земљу.

Семјон Коган

ТОЛЕ

Јуче се враћах
кући из дола
стазом кроз неко
цветно воћњаче.

И видех малог
пастира Тола
под шљивом: држи
јагње и плаче.

Ја викнух: – Толе,
што плачеш, је ли?
Он пусти јагње.
Забруја брэнце.

– Био сам малко
заспао, вели,
па уснух: вук ми
појео јагњенце...

Добрица Ерић

КОКОШКА

Њој не треба скоро ништа,
сем дворништа и буњишта.

Онде кљуцне, ту чепркне,
онда тркне, воду сркне.

Њој је доста и бубица
зато што је скромна птица.

Још ако се нађе глиста,
срећа чиста – кока блиста.

Сува корист, мало трошка –
баш је диван створ кокошка!

Владимир Андрић

НЕЗГОДА

Кроз двориште јуче
срећни тата петао
с пилићима својим
први пут прошетао.

Правио се важан,
крилима је лупао,
па у бунар упао
и сав се окупао!

Смејали се пилићи,
чуло се до неба:
"Баш си тата
шепртља!
Тако ти и треба!"

Мирослав Антић

КРАВА СЕ ОТЕЛИЛА

Чељад су се веселила:
крава им је отелила
женско теле, а малено,
као детлић све шарено.
Биће, биће млека
за теле и Лека!

Леко ће да води краву
у најбољу, сочну траву,
јер његова добра Вита
мора увек бити сита.
Па ће бити млека
за теле и Лека!

Он ће Виту тимарити,
и појити, и солити,
под њу сламу простирати
па ће она млека дати –
пуно, пуно млека
за теле и Лека!

Момчило Тешић

ИМЕЊАЦИ

Има код нас једна бака
са три мала имењака.
Она има мачка Жућу,
псето Жућу
и унука Жућу.

Сваког јутра бака ове
имењаке на рад зове.

Мачак мисли:
псето зове.

Псето мисли:
дете зове.

Унук мисли:
мачка зове...

Кад на ручак зове бака,
сва три чују имењака.

Мачак каже:
– мене зове!

Псето каже:
– мене зове!

Унук вели:
– мене зове!

Ко да су им зечји крашци
зачас стигну имењаци!

Драган Лукић

ОДЈЕК

Лајао је Цуле
цео летњи час,
од зида се неког
одбијао глас.

Најзад, рече Цуле:
"Онај тамо пас
има на свем свету
најружнији глас!"

Момчило Тешић

ГУСКА

Виче гуска: – Га, га, га!
Ено Симе, држи га!
Он је друмом прашио,
гушчиће ми плашио
лесковаком прутом
и својим капутом.

Држите га!

Га, га, га,

да га кљуном штипнем ја!

Момчило Тешић

ПАЧЈА РАЧУНИЦА

Јуче, тако, задао
наш учитељ патак
пачићима ђацима
озбиљан задатак.

"Израдите за сутра",
рече патак Шепа,
"колико је два и два,
децо моја лепа!"

А пачићи ђачићи
у бригу се дали,
задатак је уносан
иако је мали.

Питали су куцова,
питали су мацу
и ћурана Стевана
и петлића Брацу.
Само врабац: "Џив, џив, џив"
рече са дудића –
"два и два су равно три,
тако ми репића."

ЈАЈА

Две кокошке беле
по јаје су снеле.

То је сврака знала,
једно је украла.

Друго нађе Јела:
"Која га је снела?"

Једна виче: "Ја-ја!..."
Друга виче: "Ја-ја!..."

Тако, од те зиме,
има јаје име.

Момчило Тешић

ФИФИ

Овај час, овај час,
један пас,
на узици од свиле,
са ноктима лила,
с машинцом од тила,
пролази крај нас.

Једна жена стара
са њим разговара:

- Фифи, гледај право.
- Фифи, дигни реп.
- Фифи, пази дрво.
- Фифи, ниси слеп.
- Фифи, машну пази,
- Фифи, лепо гази.
- Фифи, то не њуши.
- Фифи, горе уши.
- Фифи, ти знаш ко си.
- Фифи, не пркоси.
- Фифи, језик ниже.
- Фифи, ходи ближе.
- Фифи, не скакући.
- Фифи, сад ћеш кући.

Тако Фифи живи
на узици од свиле,
са ноктима лила,
са машном од тила.
Тако жена стара
са њим разговара.
Тако овај час
прођоше крај нас.

Драган Лукић

ПАЧЈА ШКОЛА

"Јесте л' чули, кумо,
– Верујте, без шале
Отвара се школа
За пачиће мале".

Тако је и било,
– Верујте, без шале
Отворила с' школа
За пачиће мале.

Сви пачићи дошли,
На скамијам' стоје;
Стари патак мети'о
Наочаре своје.

Све их је упис'о
У каталог, мале,
Па их је прозив'о –
Верујте, без шале.

Па се онда шет'о
С озбиљношћу крутом;
Учио их, учио
и књигом и прутом.

Учио их, учио
Од среде до петка,
Ал' се нису одмакли
Даље од почетка.

Није било успеха
Учитељском труду,
Цела мука његова
Остаде залуду.

Ништа више не научи
Пачурлија га,
Него што је и пре знала.
Га, га, га, га, га!

Јован Јовановић Змај

ЖДРЕБЕНЦЕ

Ждребенце је мало,
тек му десет дана,
ал' од њега нема мира
ни лоза ни грана.

По дворишту скаче,
вија старог кера,
а Јулка га грди
и у ред га тера.

Па му носи сена
јуче покошена:
"Ево, драго ждребе,
ово је за тебе!"

Јован Јовановић Змај

СВАКО ИМА ГОВОР СВОЈ

Зашто ћуран пућпуриче,
Зашто вочић риче,
Зашто туска гаче,
А магарац њаче?

Зашто маца каже – мау,
Зашто куца вели – вау?
Свако има говор свој,
Као и ти, мили мој.

Милица Бингулац

СВЕТОЗАР – ТОЗА

На прузи Београд – Бар,
у првом разреду брзог воза,
правио је дар-мар
Светозар, звани Тоза.

Пут га је водио на море,
био је радостан к'о куче,
гледао је кроз прозоре
и јео сендвиче од јуче.

Његових година седам
и сувише је мало,
да би све оно што угледа
у два велика ока стало.

Јер, он је у велеграду
заробљен као птица,
њему слободу краду
плочници голих улица.

Не замерите мом другу Този
са два најлепша ока плава,
што се дивио кози,
а у ствари је била крава!

Светислав Вуковић

АЉОШКИНА ШКОЛА

– Ме-ме – рекло је јаре.
– Не каже се "меме" него мама – исправно га је Аљоша.
Али јаре није ништа од тога разумело и поново је
зацвилело: – Ме-ме!

Изненада су се отворила врата од стаје на којима се
појавила велика риђа глава, која је гледала час у јаре,
час у Аљошу и на крају рекла:

– Му-му!

– Не каже се тако – рекао је Аљошка и узео прут у руку.

– Није "му-му" него мама! Разумеш ли? – рекао је
и пошао ка вратима.

Глава га је гледала, гледала и мрдала уснама. Сигурно
се трудила да запамти оно што је Аљошка рекао. Затим
је испружила врат и поновила жалосно: – Му-му!

– Е, моје глупо теленце – насмејао се Аљошка и
замахнуо прutom, онако у шали. Али теленце је завртело
главом, повукло се уназад и ушло унутра.

Тада је Аљошка помиловао јаре и рекао:

– Немој ти њега да слушаш, оно је још мало.

Ја знам тачно: не каже се "муму" него "мама".

НЕМА ЗА МАЧКЕ ШКОЛЕ

– Куда ћеш с торбом?
– Упита Миру мачка.

– У школу! Бак сам!
Ово је торба ђачка.

– И ја бих с тобом –
Мачкине очи моле.

– Не можеш, драга,
Нема за мачке школе.

Мачки је доста
Да зна прести,
Да зна ловити,
Да зна јести,
Да се зна верати
И да мијауче.
А то све мачке
Код куће науче.

Григор Витез

В. Љевин

СКРИВЕНА ПРЕЂА

Суседова маца Цана
преде целог дана,
онда се протегне
и крај пећи легне.

Сутра, опет тако:
настави полако
да врти вретено
негде сакривено.

Од њеног предења
нико вајде нема,
узалуд се чека
канурица мека.

Снег у прозор бије,
пређе нигде није.
Цано, у кут иди,
свог се рада стиди!

Милица Топаловић

КОД МАЧКЕ НА ЧАСТИ

У прастаро време
– Тако шала гуди
Мишеви су били
Безазлени, луди.

Мачка их позове
На слатка семена,
А они јој дођу
Пуни поверења.

Трпеца је пуна,
Све ј' изабрано јело,
А мачка је села
Баш у горње чело.

Па очима светлим
Мери своје госте,
Мисли ког ће прво,
А кога ће после.

Јован Јовановић Змај

ИШ

Бака у дворишту има кокошке.
Нада је упита:

– Могу ли их нахранити?
– Можеш.

Нада је узела чинију с кукурузом
и почела их звати.

– Коке, коке, дођите овамо!

А кокошке не долазе.

– Бако, неће да дођу.

– А ти им реци: пи-пи-пи-пи!

– Пи-пи-пи-пи, пи-пи-пи-пи!

Тада са свих страна дојурише кокошке и све поједоше.

– То је све – рече Нада и показа кокошкама празну
чинију.

– Бако, неће да иду.

– А ти им реци: иш, иш!

– Иш, иш! – повика Нада

И кокошке су отишле.

Јаков Таји

МАЧАК ИДЕ МИШУ У СВАТОВЕ

Женио се млади миш
У селу Шалали;
Водили су девојку,
Мачка нису звали.

Мачак реко: "Чекајте
И госта незвана!"
У сонице упрего
Четири зекана.

Али неко поручи
Мишу брзојавом:
"Сакријте се, сватови,
Не шал'те се главом!"

Мачак стиже прекасно.
Јер за часак тили
Весели су сватови
Сви у рупи били.

Јован Јовановић Змај

ПРОМУЋУРНА ПЕСМА

Позвао вук овцу
Да сиђе у стари
Дол
Има да јој каже
Неке важне ствари
Фол
Није овца глупа
Уме да користи
Ум
Послала је ловца
Да мангупа слисти
ДУМ

Драгомир Ђорђевић

МУДРЕ ПОРУКЕ ЗА ШТЕНЕ

Свакоме знанцу јави се лепо,
весела ока, машући репом.

Лавежом громким дочекуј странце,
никада, друже, не лај на знанце.

Ево ти савјет старога писца:
чувај се добро и мртвог лисца.

Кад јежа сретнеш, кавге се мани,
тај копље има на свакој страни.

Корњачи никад не стани на пут,
јер оклоп носи, а нема капут.

Квочка је страшна ноћу и дању,
то ти је кокош у бесном стању.

Прасету сваком склони се с пута,
његова мама врло је љута.

Ко сретне бика, треба да гледа
да га никад не дира спреда.

Кад коња видиш, чувај се врага,
њему не треба наићи страга.

Овцу већ можеш и за реп вући,
она се не зна ваљано тући.

Прогони мачке. Морам ти рећи:
то ти је стари обичај псећи.

На мјесец лајеш? То ти је вјесник,
скитница бићеш и псећи пјесник.

У твојој кући најдражи гост
нек увјек буде понека кост.

Желиш ли ловцу постати драг,
пажљиво прати зечији траг.

Вук нам је рођак, опасан момак,
свашта ће стати у његов стомак.

Бранко Ђопић

ДИВЉЕ ЖИВОТИЊЕ

ЗЕЧИЋИ

Сазнали су зечићи
да ће ловац доћи,
сакрили се, чекају,
три дана, три ноћи.
У шуми се сакрили
испод једне гране,
о, ко ће им донети
водице и хране?

Гвидо Тартаља

У ШУМИЦИ ЗЕКА

У шумици зека
седи, спи,
седи, спи,
Јадан зеко
шта ти би
те не можеш
скочити,
Скочи – сад!
Скочи – сад!
Скочи – сад!

Народна

ЗЕКА

Бежи зека преко пута,
нема капе ни капута,
Докле ловац пушку спрема,
малог зеке више нема.

Народна

ЗЕЧИЋЕВ САН

Горе грање,
доле трава,
а у трави
зечић спава.

Ветрић пирка
намеђу грања,
а под грањем
зечић сања.

А шта сања,
то већ знате:
лист купуса
ил' салате.

Гвидо Тартаља

ЈЕЖ

Јеж, створење љупко,
чим га неко такне,
смота се у клупко
и с места не макне.
Кад је тако смотан,
чувај га се, роде,
јер тај наш лепотан
зна и да убоде.
За уљеза сваког
нема ништа црње,
него кад јеж тако
накостреши трње.

Милорад Геров

БУВА И ЗЕЦ

Хвалила се бува црна
зецу кусу:
"Скачем боље него срна!

Јуче скочих, из Судана,
преко мора узбуркана
у Злакусу..."

Зец узвикну: "Како, како?!"
Бува рече: "Врло лако –
на глобусу."

Момчило Тешић

РЕПОБОЉА

Зечића из Поморавља
мучи страшна репобоља.
Дошао је из свог поља
у Дом Здравља,
код лекара,
и моли на вересију
да му даде инјекцију –
нема пара.

А лекар му рече:
"Скини гаће, зече..."

Момчило Тешић

ЗЕЧИЈЕ УХО

Чује зека из даљине
кад у шуми врабац кине,
кад у трави трчи мрав,
када ниче купус плав,
када тихо пужић пева,
зевалица када зева.

Десанка Максимовић

ЗАВРЗЛАМА

Замислите, децо, јао!
Реп у млеко
мишу пао.
А он јадан
није знао,
па га скоро прогутао.
Све мислећи за свој реп:
"Где резанац што је леп!"

Мирослав Антић

ПРГАВ МОМАК

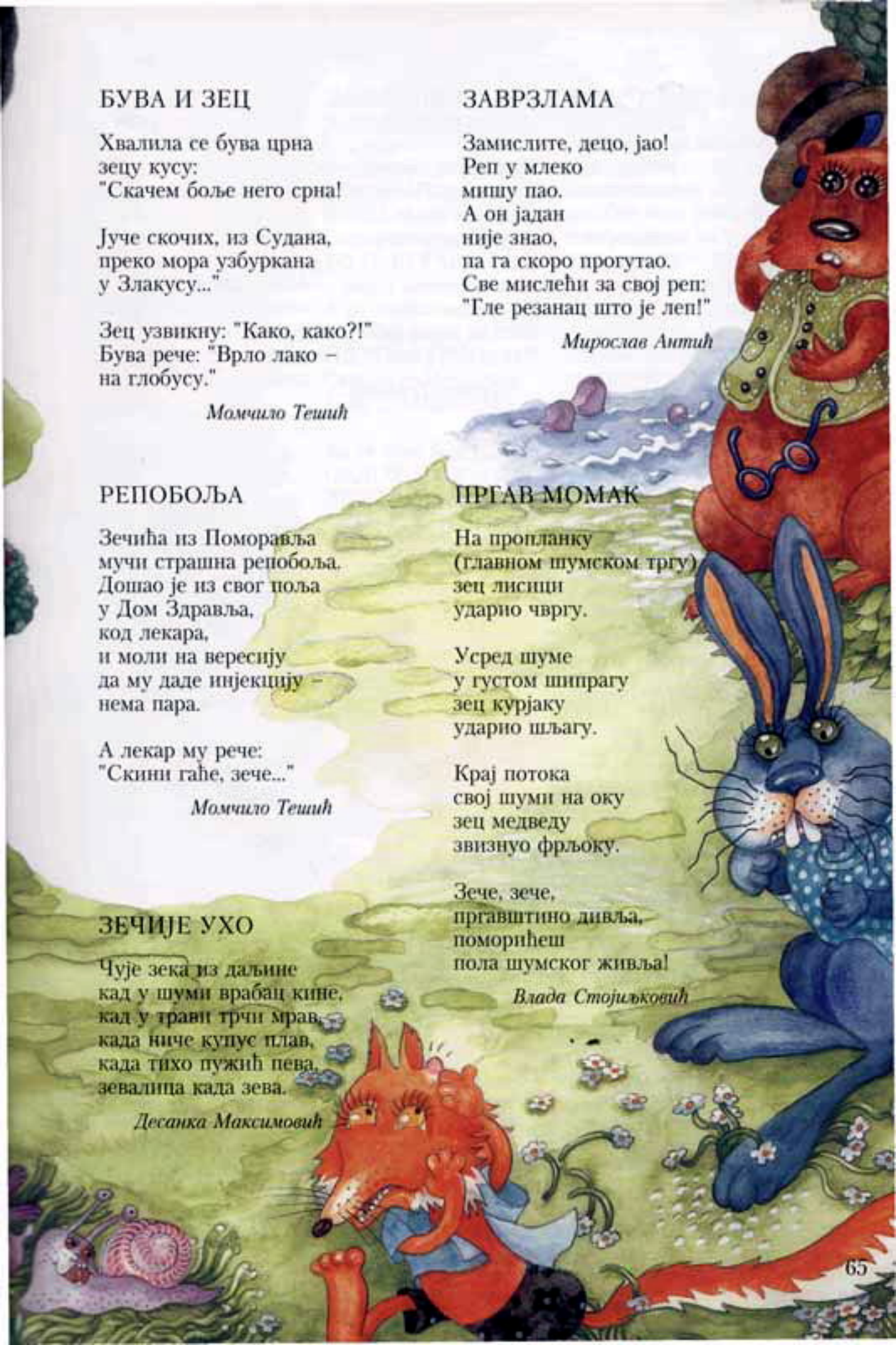
На пропланку
(главном шумском тргу)
зец лисици
ударно чвргу.

Усред шуме
у густом шипрагу
зец курјаку
ударно шљагу.

Крај потока
свој шуми на оку
зец медведу
звизнуо фрљоку.

Зече, зече,
пргавштино дивља,
поморићеш
пола шумског живља!

Влада Стојиљковић

МЕДВЕД С МЕДОМ

Скочи, брате, на медведа!
– А зашто?
Украде нам лонац меда.
– А зашто?
Гладни су му медведићи.
– А зашто?
Опустели сви грмићи.
– А зашто?
Не покрише цвећем брег.
– А зашто?
Плашили се: пашће снег.
– А зашто?
Ветар хуји, Бура јечи.
– А зашто?
Неће Буру Југ да спречи.
– А зашто?

То је ваљда божја воља!
Свашта:
то је воља понајбоља.
Када Југ на Буру груне,
пролећне забрује струне,
када роде сви грмићи,
наједу се медведићи:
тад ћу скочит на медведа,
отети му лонац меда!

*Отон Јупанчић
(превела Десанка Максимовић)*

РАЗУМЉИВА ПЕСМА

Причају по свету
Како је пуж спор
А немају појма
Да је мудар створ

Што да пушта корак
И пролива зној
Што да жури кући
Кад је већ у њој

Драгомир Ђорђевић

НЕВАЖЕЋИ ТРАГ

Ја – зец дуга уха
и добра слуха
оглашавам за неважећи
траг куда сам јутрос
прошао.

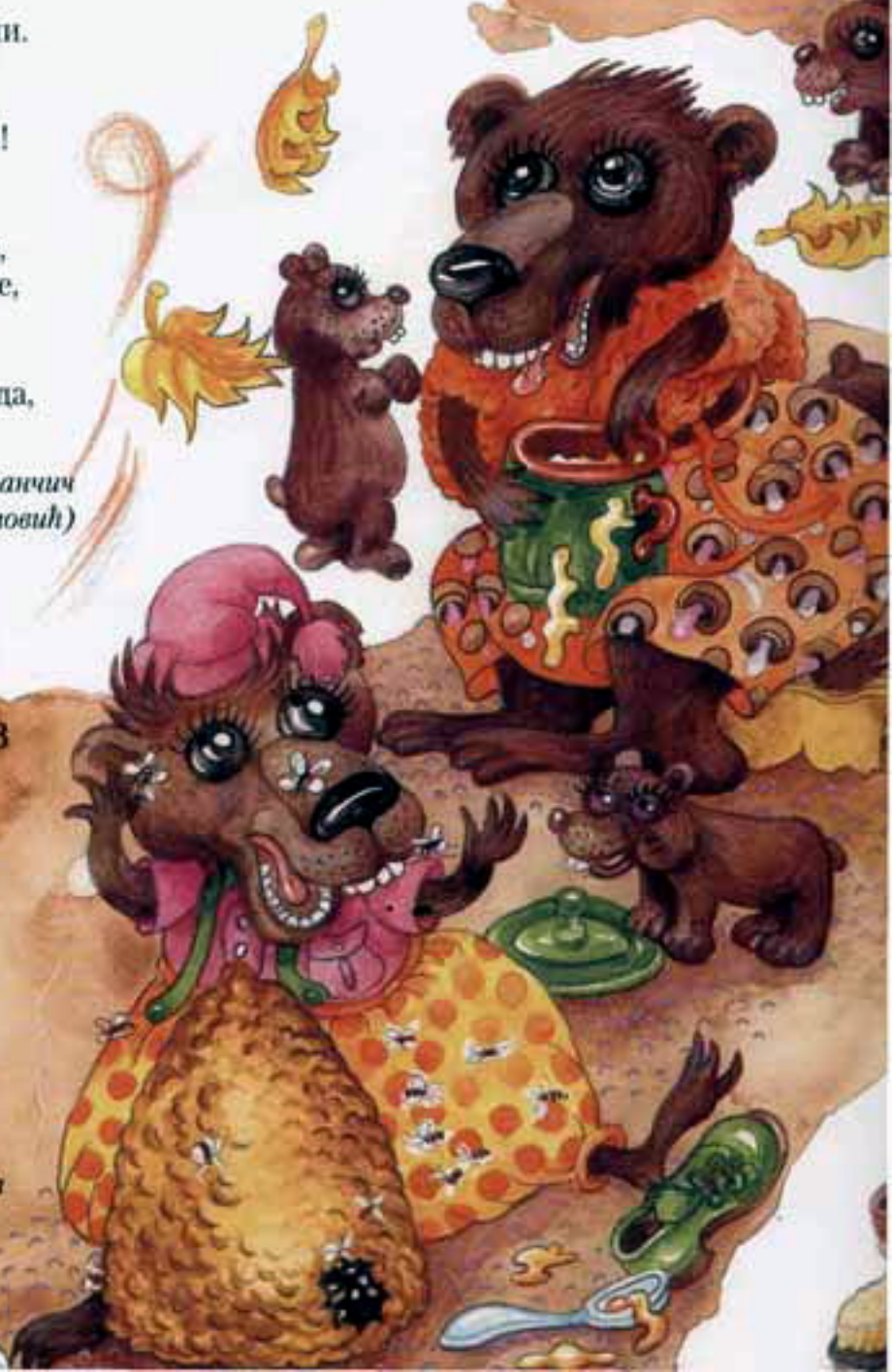
Ако наиђе неки кер
мене тражећи,
нека промени смер –
јер ја нигде нисам
дошао.

Момчило Тешић

КАЖЊЕНИ ЛОПОВ

Дош'о меда пред
кошницу,
кришом на обед.
Глупавко! – по целом
лицу
размазао мед.
Није чуо зуј пчелица,
претњу скривену,
па сад има место лица
њушку отечену.

Криста Бендова

ДОВИТЉИВИ ЗЕЧИЋ

Кер је крен'о зечића
испод једног жбунића.

Зечић разви брзину,
проби се кроз врзину,
зађе за воденицу,
заобиђе пшеницу,
пројури кроз утрину
па – трком у планину:
прави криве кругове,
мрси своје трагове.

Голуб пусти тих гугут,
пожеле му срећан пут...
Момчило Тешић

ЛАКЕ ЗАГОНЕТКЕ

Ко ће први да се сети
КРИЛА НЕМА
ПОЉЕМ ЛЕТИ
Сетио се један Петар
ТО ЈЕ ВЕТАР

А ко ли ће ово бити
ИГЛЕ ИМА
НЕ ЗНА ШИТИ
Сетила се Нена сама
ЈЕЖ С БОДЉАМА

Ко се тако вешто крије
ОКЛОП ИМА
ВИТЕЗ НИЈЕ
Сетио се Мики шта је
КОРЊАЧА ЈЕ.

Љубивоје Ршумовић

КАД БИХ ЗНАО

Кад бих знао језик лављи
или крављи
или мрављи
кад бих знао језик мачји
или рачји
или сврачји
кад бих знао језик ћукова
или вукова
или смукова
ала бих рикао
цикао
пућпурикао
кукурукао
њиштао
вриштао
пиштао
шиштао
цијукао
пијукао
маукао
арлаукао
ала бих лајао и гугутао
па макар после довека ћутао

Влада Стојиљковић

ВЕВЕРИЦА И ЗЕЦ

"Веверице, створе лепи",
зец је моли кусорепи,
"да заблистам на весељу,
испуни ми скромну жељу:
твој реп китњаст, витак, вран
позајми ми само дан..."

"Дала бих ти, не да није,
ал' се тамо једе, пије,
па се плашим док се частиш,
да ми мој реп не омастиш,
па куда бих после с њим –
зар да стидно црвеним!"

Момчило Тешић

МИШЕВИ

Да л' мишеви-ђаци,
малени основци
уче што о маши
и о мишоловци?

Да л' учитељ стари
њима објашњава
да се од тих ствари
често губи глава?

Ил' он само учи
ђаке шта да раде:
како ли се трчи
и сланина краде?

Гвидо Тартаља

ЈЕЖ

Скрупчао се мали јеж
па ту мирно спава,
боц, боц иглицама,
не дирај га ручицама,
боде, боде јеж,
биће суза – беж!

ЛИСИЦА ПРЕД СУДОМ

Извели лисицу пред суд и оптужили је зато што је
клала кокошке из једног сеоског кокошињца.
– Невина сам, часна реч – почела је лија да штекће.
Могу и да докажем. У то доба налазила сам се у
другом кокошињцу!
– А имаш ли сведока? – упита судија.
– Сведока сам појела!

Бани Родари

ЗЕКА, ЗЕКА ИЗ ЈЕДНЕКА

Скочи зека из јендека,
па по снегу лако прти.
За њим скочи други, трећи,
а за трећим и четврти.

По ћилиму белом скачу
један другом на крчаћу;
преметну се преко њушке,
ваљају се полеђушке.

Гуркају се у том трку,
ћушкају се у том хуку,
ко их гледа не мож' знати
играју л' се ил' се туку.

Гледао их ловац стари,
пуцати му беше жао.
Узе листак књиге беле,
па је зеке – нацртао.

Зека, зека из јендека,
данаске си срећан био!
Данас ти је – деце ради –
стари ловац опростио.

Јован Јовановић Змај

ПАТАК И ЖАБА

Ако сте доколни,
Прочитајте ово:
Стари патак украј баре
Држао је слово.

Слушале га жабе
Велике и мале,
Слатке су му речи
Једва дочекале.

Говорио патак
О врлини мира,
И да нико никог
Не треба да дира.

Свако има права
Да слободно живи,
Нико не сме тлачит оне
Што му нису криви.

Слога, мир и љубав
Благослов је прави,
Зато нека нико
Никога не гњави.

Слушале су жабе
Ово красно слово,
Кад патак ућута,
Десио се ово:

Један жабац мали
Поближе је стао –
А патак га зграби,
Па га прогутао.

Из овог се нешто
И научит даде:
Хуђе лепо зборе,
Ал' нитковски раде.

Јован Јовановић Змај

ВЕВЕРИЦА И ВУК

Јури курјак веверицу,
она хитро уз буквицу,
па у рачву седа.
Гладан курјак доле стао,
у њу упро поглед зао
и пун силног једа.

Најзад, вук се насмејао:
"Ја се само понграо,
веверице мала.
Баш сам данас добре воље,
и ти бежиш без невоље –
не знаш шта је шала!"

Веверица њему каже:
"Не, ништа ти не помаже
дволичност, ни труд!
Познато је у горици
свакој птици и зверчици –
да не мењаш ћуд!"

Момчило Тешин

ЛИСИЦА И МИШ

Разговарали миш и лисица преко потока:

- Мишићу, мишићу, зашто ти је тако прљав носић?
  - Копао сам земљу - каже миш.
  - А зашто си копао земљу?
  - Правио сам рупу.
  - А зашто си правио рупу? - пита лисица.
  - Да се сакријем од тебе - одговори миш.
- Лисица се почеша иза ува, па рече:
- Нека, нека, мишићу, ја ћу те сачекати на улазу и ухватићу те.
  - А ја у руни имам собу са креветом, па ћу ту и спавати.
  - Кад огладниш, мораћеш да изиђеш - рече лисица.
  - Јест, да ја немам у руни и магацин са храном.
  - Онда ћу ја раскопати твоју рупу и извадићу те напоље - наљути се лисица.
  - А ја ћу - рече мишић - на други излаз и - ту-ту-у и одох!...

Народна прича

ЖАБА

Пресушио бунар па се жаба која је ту живела нашла у невољи. Понестало јој хране, а никако није могла да искочи напоље.

Данима је ту чамила, док изнад себе није чула грактање врана.

- Еј, вране, избавите ме одавде! - завани жаба.

- Имамо ми своја посла - рекоше вране.

Жаба се досети како ће их навести да јој помогну.

- Одвешћу вас - рече - на најлепше место на свету!

Полакомише се вране и извукоше жабу из бунара. Она их је дуго водила и најзад довела до једне баре.

- Ово је најлепше место на свету! - радосно ускликне и бућне се у воду.

- Ти си нас преварила! - полетеше љутите вране да је кљуновима растргну. Најстарија узе жабу у заштиту.

- За жабу је ово заиста најлепше место на свету - рече она, па одлете на широко поље - место које је вранама најлепше на свету.

Миленко Ратковић

ДАЈ, СУНЦЕ, РУКУ

Дај, сунце, руку,
милуј ме по коси:
јутрос ћемо боси
трчати по роси!

Дај, вјетре, руку,
пођимо на ријеку:
пођимо на ријеку
да тражимо зеку!
Кад нађемо зеку,
прећи ћемо ријеку,
кад пређемо ријеку –
пустићемо зеку!

Ивица Вања Рорић

КО ЛИ ШИША

Ко ли шиша
оног миша?
Све му длаке
неједнаке,
реп му тањи,
брци мањи,
очи блеђе,
веђе ређе,
уши мирне
и прозирне,
нос под стипсом,
врат под гипсом,
Њега штрица
мачор – брица!

*Звонимир Костић-
Палански*

ВЕЧЕ НА РЕЦИ

Сишло вече у реку
Отперјао дан
Жабе крећу у дреку
А рибе у сан

Месец стиже време му
Радиће до пет
Сова врши припрему
За свој први лет

Вук све посвршавао
Па сад диже глас
И тако је чмавао
Све до малочас

То је знак за мечиће
Да зажде у грм
Језа тера зечиће
Уз брежуљак стрм

Ћук се свађа са враном
Одморан и свеж
У потрагу за храном
Иде стари јез

Река тихо жубори
Тече све у шест
Све док се не умори
До ушћа то јест

Драгомир Борђетић

ЛАВЕ МАЈКА МУ СТАРА

Лаве мајка му стара
Прогласи мене за цара
Па онда из неког хлада
Гледај како се влада
Издаћу наредбе строге
Да прасци перу ноге
Зебре да перу зубе
И да се тигрови љубе
Наредићу лукавој лији
Да више не лови патке
Нису ни патке криве
Што су глупе и слатке

Лаве мајка му стара
Прогласи мене за цара
Па онда из неког хлада
Гледај како се влада

Љубивоје Ршумовић

ПЛАВИ ЗЕЦ

Три сам земље прелазно,
и три горе прегазно,
и три мора препловно –
док га нисам уловио.

Плавог зеца,
чудног зеца,
јединог на свету!

Овај зец
зна да свира,
овај зец
зна да плете,
овај зец
ручак кува,
овај зец
кућу мете.

Овај зец
плести уме,
Овај зец
жети уме,
овај зец
шити, пити
и француски говорити
– све разуме!

Плави зец,
чудни зец,
једини на свету.

Ја га хтедох вама дати
да вас мије,
да вам шије,
да вам кроји,
да вам броји,
да вам плете,
да вам мете,
да вам кува,
да вас чува,
да вам пева,
слике шара
и француски разговара.
Плави зец,
чудни зец,
једини на свету!

Ставих зеца у торбак
па пожурим својој кући.
Ал' кад бесмо испред куће
стаде зечић да шапуће:

– Пустите ме, ловче,
храбри ловче,
да очешљам косу,
да умијем лице,
да исечем нокте,
да исправим стас,
да удесим глас.
Нек виде деца
плавог зеца,
чудног зеца,
јединог на свету!

Пустих зеца из торбака
ал' се зец не очешља,
ал' се зец не уми,
нит исече нокте,
нит исправи стас,
нит дотера глас.
Већ побеже, ој несрећо,
на крај света, ој невољо!
Плави зец,
чудни зец,
једини на свету!

Душко Радовић

PARLEZ-VOUS
FRANÇAIS?
BONJOUR

ТАТА, НЕМОЈ ДА БУДЕШ ЛОВАЦ

Тата, немој да будеш ловац:
погледај моје тужно лице...
Тата, продај некоме пушку.
Тата, шта су ти криве птице?

Тата, можеш да будеш лекар.
Можеш да копаш руднике црне.
Тата, можеш да будеш пекар.
Тата, шта су ти криве срне?

Тата, не купуј више метке.
Тата, молим те, дозови себе.
Тата, схвати, пуцаш у неког
– ко не може у тебе!

Недељко Попадић

ЖАБА ЧИТА НОВИНЕ

Седи жаба сама
на листу локвања:
од жаркога Сунца
штитом се заклања.

Да новине чита,
то вам слика каже,
ал' не мож' да нађе
што јој очи траже.

Знате већ о чему
жабе бригу воде:
хоће ли се скоро
одселити роде.

Јован Јовановић Змај

ЗЕЦ И ВУК

На једној шумској стази сретну се вук и зец.
Зец се усправи на задње ноге и рече вуку:
– Је ли, момче, шта тражиш овде?
Вук се уплаши и поче муцати:
– Ја... овај... извините...
– Ама шта ти мени "овај, онај"... Говори одмах, или
ћу ти нишчупати уши! – рече зец љутито.
– Пошао сам да тражим печурке за ручак – једва
чујно рече вук.
– Јао, мустро, знам ја тебе... Дај личну карту –
нареди зец.
Вук се још више уплаши и поче муцати:
– Немам, мајке ми!
– А имаш ли бар ђачку књижицу? – пита зец даље.
– Имао сам, часна реч, појео ми је пољски миш!
– Много лажеш, другар! – накомстреси се зец.
– Јао, не лажем, школе ми! Немој ме појести, бићу
добар! – молио је вук.
Зецу би жао, зато га мало повуче за уво и рече:
– Бежи ми с очију и да те више нисам видео!
Срећан што је остао жив, вук наглавачке
улете у један жбун и изгуби се у шуми.

Тома Славковић

A vibrant illustration of a birthday celebration. At the top, several balloons are tied together, each with a different color and design. One balloon is blue with the word 'ДРУГА' (Second) written on it, another is orange with 'РОЂЕНДАН' (Birthday), and a third is red with 'ОБИЧАЈИ' (Customs). A blue ribbon curls down from the balloons. In the background, an open book is visible. The scene is set against a light blue sky. Below the balloons, there are two columns of text. To the right of the text, a man with glasses and a blue mustache is looking towards the left. In the foreground, a group of children are gathered around a table. A girl with blonde pigtails is looking at a girl with red hair who is blowing out candles on a large white birthday cake. Other children are looking on with interest. The table is set with plates, glasses, and a vase of purple flowers. The overall atmosphere is joyful and celebratory.

ЛОГИЧНО

Кад глумом домаћину
наиђу глуми гости
– шта раде?
Причају глупости.

Душко Радовић

РОЂЕНДАН

Дуне ветар с леве стране
И нанесе рођендане.
За педаљ си, ево, виши
И у себи нешто тиши.
Што си тиша? Што си тиши?
У споменар то запиши.

Милован Витезовић

СТИГО ВРАПЦУ ЦЕЊЕН ГОСТ

Стиг'о врапцу
цењен гост,
с дугог пута
другар кос.

Трчка врабац,
стреса росу,
да припреми
ручак косу.

Сочно лишће
са ливаде
и црвиће
ситне, младе.

Кос дремуцка
и цвркуће:
– Нигде није
ко код куће.

Русомир Арсић

ОШИШАНА ПЕСМА

Чим ме узму испод мишке
И пруже ми зеку
Знам страдаће моје шишке
Зато надам дреку

Тата не сме то да гледа
Има слабе живце
Зато оде код суседа
На кафу и пивце

Дрека ми је слаба вајда
Црно ми се пише
Кад ме зграби тетка Мајда
Шишки нема више

Не ради се о шишању
Шишати се мора
Криво ми је што не знају
У чему је фора

Не бојим се ја маказа
Оне ме не брину
Ал како ћу ко наказа
Сутра пред Марину

Драгомир Ђорђевић

РОЂЕНДАН

Дошла ми је на рођендан
сва родбина. И комшије...
Другарице и другови...
– Ал' Марина није.

Кума Лела, кум Живојин...
сви су били синоћ ту.
Све сам трипут пољубио
– али не и њу.

Без поклона лепих није
рођенданска та ноћ прошла.
Ал' поклоне све бих дао
– да је она дошла.

Сви одоше. А по соби
месец златне зраке просу.
Заспао сам, ја, слављеник,
– са сузом на носу.

Недељко Попадић

СВИТАЦ ТРАЖИ ПРИЈАТЕЉЕ

Једне летње вечери излете свитац из траве, подиже свој плавичасти фењер и поче да лети тамо-амо.

- Шта ли то тражи?
- Пријатеља он тражи!

Јер, сви имају понеког, имају много пријатеља, а он ни једног јединог.

А каква је срећа имати пријатеља и играти се с њим. Тако је пожелео да и он има једног пријатеља и пође да га потражи. Летео је, тако, летео, кад чу у трави неко шуштање. Издиже фењер да погледа шта је и спази скакавца како узбуђено жури некуд.

- Скакавчићу, скакавчићу – позва га свитац.
- Шта хоћеш? – одазва се овај.
- Желиш ли да ми постанеш пријатељ?
- Желим.
- Е, па онда хајде да се играмо – обрадова се свитац.
- Добро – сагласи се скакавац – али мало касније, морам сада да потражим свог братића. Врло је несташан. Негде се изгубио, а већ је мрак. Још се није вратио кући, па је мајка врло забринута. Послала ме је да га пронађем. А ти си баш стигао у прави час. Хајде, осветли ми пут и помози да га нађем.

- Е, не могу да ти светлим – одговори свитац – морам да идем да тражим пријатеља.

Дижући свој плавичасти фењерчић свитац одлете даље. Опет је летео тако околу кад чу у трави неки шум. Подиже фењерчић да види шта је то кад угледа једног мрав који је трабио напред, носећи велики товар.

- Хеј, ти! – позва га свитац.
- Мрав се одазва.
- Хоћеш ли да ми будеш пријатељ?
- Хоћу – одговори мрав.

- Онда пођи са мном да се играмо.

- Добро – сагласи се мрав – само причекај да однесем кући овај товар. Баш си добродошао, јер сам залутао. Хајде, помози ми да нађем пут.

Али, свитац рече:

- Не могу да ти помогнем, јер морам да тражим пријатеља.

Са тим речима издиже свој фењерчић и оде. Једне летње вечери свитац је опет летео тамо-амо са својим уздигнутим, плавичастим фењерчићем. Шта ли то он опет тражи?

- Још тражи пријатеља.
- Па зар га већ није нашао?
- Није.

Драга децо, ви сви знате како се може стећи пријатељ; паучите и свица, јер он стално лети унаоколо тражећи га. Како је само уморан!

Сун Ју Ђин

КИША

Кад се облак
небом стушти,
киша пљушти,
само пљушти.

Изнад села,
изнад града,
киша пада,
само пада.

Преко бреза,
преко липа,
киша сипа,
само сипа.

Била трава,
била трска,
киша прска,
само прска.

И на роде,
и на чапље,
киша капље,
само капље.

И на снаје,
и на прије,
киша лије,
само лије.

Биле трешње
пл' ораси,
киша кваси,
само кваси.

*Драгомир
Ђорђевић*

БИЋЕ СТРУЈЕ

Грми сева
Напољу је страшно
Ја се смејем
Као луд на брашно

А смејем се
Нек се чује
Зато што ће
Бити струје

Киша лије
А киша је брале
Супер храна
За хидроцентрале

И смејем се
Нек се чује
Зато што ће
бити струје

Мотор бруји
Хвала драгој струји
Нема мрака
Када струја шљака

Нек се чује
Нек се зна
Струја ми се
Допада

Драгомир Ђорђевић

МНОГО ЗВУКОВА

Кад скочи пас на тас
чује се "трас".
Кад падне кум на друм
чује се "бум".
Кад стигне цип у Штип
чује се "шкрип".
Кад падне зврк на шмрк
чује се "крк".
Кад лупи куп у ђуп
чује се "буп".
Кад падне брус у ђус
чује се "пљус".

Влада Стојиљковић

ПОСЛЕ МАЛЕ КИШЕ

После мале кише
пшеница уздише:
"Да је беше више!"

Запевала зеба:
"Пало нам је кише
баш колико треба!"

А мрав другу пише:
"Код нас, друже, кише
пало је превише!..."

Момчило Тешић

УЧТИВИ ПАТАК

Кад је Паји једном
на кљун
капља кише пала,
на облак је погледао
и рекао: "Хвала".

Добриша Цесарић

ЛАКУ НОЋ

Једног предвечерја пре него што ће се
сакрити за брег, Сунце рече:

– Данас много пропутовах и изморих се.

Већ је време да легнем. Спава ми се. Лаку ноћ!

Чула га рода у врбовом гнезду, па рече својим малима:

– Сунце одлази на спавање. И жабе се скривају у барама.

И нама је, децо, време да легнемо. Лаку ноћ!

На ливади је косио косац. Кад је чуо последње родине речи,
оставио је косу, ископао рупу у свежем сену и рекао:

– Ливадо, данас сам много косио и уморио се. Сунце зађе.

Роде се сабраше по гнездима. Већ је време да и ја легнем. Лаку ноћ!

На крају ливаде грицкао је траву зец. Кад је видео да је косац
легао у сено, наћулио је уши и рекао:

– Лепо сам се најео младе детелине. Ено, косац не коси. Сунце

зађе. Роде се сакупише у гнездима. Време је да и ја легнем.

Лаку ноћ!

Кад је то чула јаребица, брзо је под своја крила
сакупила јаребиће и рекла:

– Ено, наш сусед зец оде на спавање. Сунце зађе. Косац
више не коси. Роде се прикупише у гнездима. Време је
и нама да легнемо. Лаку ноћ!

Остао је само лаки ветрић да њише још непокошену
траву на ливади и да свим заспалим становницима
поља шапуће снене приче. А месечина, као каква добра
мајка, покри цело поље својим сребрним покривачем.

Видоје Подгорец

Зима

ЗИМА

Трчи кући мали Сима,
Каже мами: – Иде Зима!

Иде Зима нашим селом
– сва у белом!

– Ако, ако, чедо моје,
Нека иде, време јој је.

Немој на њу бити љут,
Завејаће поља, пут!

Причекај је ти крај врата
И позови млађег брата!

Помилујте је по коси,
Зима деци срећу носи.

Рада Стефановић

ПАХУЉИЦА ЈЕДНА МАЛА

Пахуљица једна мала
није знала
где би пала,
у лету се замислила,
на нос ми се наслонила
и одмах се истопила.

Момчило Тешић

МЕДА

Знате ли ме: му, му, му,
имам бунду дебелу.
Када дођу зимски дани,
од зиме ме она брани.

Гвидо Тартаља

ПРВА ПАХУЉИЦА

Гле, гле,
шта то паде
нашем деди
насред браде
и заблиста
ко сузица?
То је прва
пахуљица.

Душан Ђуришић

КОШАВА

Баш је шашава
ова кошава!

Прескаче преко насипа,
снегом нам врата засипа,
звижди кроз све тарабе,
не штеди старце ни бабе,
прогони птице и зверке,
цепа облак на чуперке,
сметове зида на путу,
јауче у крошњи дуда –
у невидљивом капуту
незванца улеће свуда...

Момчило Тешић

НЕСТРПЉЕЊЕ

Доста ми је
зиме суве,
стазе празне,
шуме глуве.

Доста ми је
јаких слана,
маглуштина
са свих страна.

Нестрпљење
већ ме стеже,
хајде, почни
једном снеже.

Русомир Арсић

ЗИМА

Нема више топлих дана,
Завладала друга клима
Застудело са свих страна
Са севера стигла зима.

Ветрови су учестали
Димњаци су пуни дима
Листови су сви опали
Започеда права зима.

Пахуље ко брашно веју
Свака грана капу има
Топле бунде децу греју
На санкање зове зима.

На све стране санке, скије
Зимска игра прија свима
Кад се трчи хладно није
Прекрасна је ова зима.

Бранко Живковић

СНЕГ

Покривена снегом
Сва се поља беле.
Зелене су само
Танковрхе јеле.

Клизању се сташе
Радовати деца;
Кад ко падне,
Веле:
Ухватио... зеца.
Од јутра до мрака
Са весељем овим
Јуре деца лака
На санкама новим.

Иво Мунђан

СТИГЛА ЗИМА   КАДА САЊА ЗИМУ САЊА

Стигла зима,
није шала,
па већ сунце
прогутала.

Оковала
реке, баре,
воденице
сетне, старе.

На град, шуму,
поље, село,
баца радост
— цвеће бело.

Русомир Арсић

Вејавица веје, веје,
пахуљице беле сеје,
Сво се бели, никад белје
воденица брашно меље.
Заснежило на све стране,
окитила зима гране.
Огинула кожух јела,
на глави јој капа бела.
Ко из бајке мала Сања
лепотицу зиму сања.
Вејавица веје, веје,
пахуљице беле сеје.

Бранко Живковић

НА ЛЕДУ

Ој дуледу, дуледу —
овако је на леду.
Ноге као стреле,
терај, брацо, селе!

Весело је, весело,
све се живо креће.
Нос се мало црвени,
ал' отпасти неће.

Један лети управо,
други мало кружи;
свако чека похвалу,
ако је заслужи.

Ој дуледу, дуледу —
овако је на леду.
Ту је живот прави —
док се не открави.

Јован Јовановић Змај

БАЈКА О ЛАБУДУ

Живела је на врху планине мала Снежана, краљица зиме. На ножицама је имала ципелице од сребра, била је огрнута белим плаштом попрсканим снежним звездицама, а на глави носила ледену капу која се преливала у безброј боја кад Сунчев зрак на њу падне. Краљици зиме није било хладно ни на врху планине. Спавала је у снежном гнезду, голишава се ваљала по сметовима, допала се по цео дан са пахуљицама, возила се по језеру на једној црној птици тужно оборене главе. Како је Снежана била врло мала, могла је сасвим удобно да јој седне на крило. Слетале су на то језеро и друге птице, дивље патке и гуске, али оне су биле исувитше мале да би малој краљици зиме могле служити уместо чамчића.

Често је Снежана мислила зашто ли је црна птичица тужна, зашто увек обара главу, па је једном упита:

- Мој црни чамчићу, зашто си увек толико тужан?
- Мала краљице, одвећ сам сад узбуђена и не могу ти рећи шта ме тишти – прозбори најзад птица – али довече доћи опет на обалу па ћеш чути.

Целога дана Снежана је била немирна, једва чекајући да падне ноћ. Кад се смркло отишла је на обалу језера где је црна птица већ чекала. Скривена у ноћи, исповедала се тихо краљици зиме.

– Све је око мене бело; и дрвеће, и небо, и звери, и ти, мала краљице, само сам ја од ноћи црна. Зато ме мори туга.

Чувши то, Снежана радосно рече:

– Кад ти је то једина невоља, чамчићу, не брини! Учинићу да постанеш и ти бео. Заплови ноћас на средину језера и чекај. После овога, краљица је отишла до ледене куле међу стењем, где је живела Сребрна звезда, мајка свих пахуљица. Могла јој је заповедити, али Сребрна звезда је била врло стара па је Снежана због тога умиљато замоли:

– Добра Сребрна звездо, ти која си још мојој мајци одећу ткала, пошаљи ноћас на птицу што стоји сред језера јато пахуљица и покри њима заувек њено црно перје. Учини да се сутра пробуди сва бела као снег мога престола.

Тако је молила Снежана, а црна птица је уздрхтало чекала напред језера. Кад би око поноћи, сан савлада птицу, она положи главу на крило, и остаде тако непомична. А истога часа паде јато пахуљица и сву је завеја, те у трену постаде бела као снег на престолу краљице зиме.

Ујутру Снежана опази да водом плови бели лабуд, први на свету. Други су се после тога рађали и умирали, али тај први још и сад живи и по истом језеру вози Снежану, краљицу зиме.

Десанка Максимовић

САНКЕ

Лете, лете санке,
лете као стреле,
узане и танке
наше санке беле.

Санке јуре, јуре.
Има снега, има.
Ако се претуре,
и ми ћемо с њима.

Гвидо Тартаља

ПАДА СНЕГ

Ура, децо, пада снег!
Бела шума, бео брег,
бела стаза, бела река,
бела врана, бео зека...
бео човек, бео брк...
Хајд' у игру, брже трк!

Петар Стокић

ПАХУЉИЦА

Пала пахуљица
на образ румени,
ко бели лептирак
на ружицу лети.

На образу се топлом
брзо отопила,
као вода ружи
обрашчић умила.

Јованка Хрваћанин

ЗИМА СТИЖЕ

Зима стиже –
куц-куц-куц!
Бич се плете –
пуц-пуц-пуц!

Врапци журе –
ђија-ђија!
Санке јуре –
хија-хија!

Ветар шиба –
фију-фијуу!
Гранегиба –
фију-фијуу!

Снегом зима
име пише...
И ту је тачка –
нема више.

Драган Кулиџан

ПАХУЉИЦЕ

Падале су пахуљице,
на кровове, на улице,
по травњаку,
тротоару,
једном ђаку
на шубару.

А две мале пахуљице,
белокриле грумуљице,
на секино
лице селе,
па се смеју и веселе.
Голицају носити њен,
од хладноће сав црвен.

Сергеј Калужанин

САНКАЊЕ

Кад се санка
мали Бура,
то је њему
– фискултура.

Кад се санке
с брда сјуре,
где ћеш лепше
– фискултуре!

Кад узбрдо
санке гура,
то је права
– фискултура.

На санкама
лети, јури.
Нема краја
– фискултури.

Кад појури
као бура,
зар то није
– фискултура?

Кад се санке,
гле, претуре,
ето и ту
– фискултуре.

Кад упадне
у снег Бура
све до тура,
то је опет
– фискултура.

Гвидо Тартаља

ПОЛЕДИЦА

Низ уличну низбрдицу
направисмо поледицу.

Наишла је једна мама,
клизала се мало с нама.

За њом стиже бркат тата
и, ено га, већ ред хвата.

Дед је нешто прогунђао,
поледицу обишао.

Једино је Мира пала,
клизати се није знала.

Али није заплакала.

Момчило Тешић

МОДЕРАН СНЕШКО

У улици нашој
направили
Снешка,
место лонца
на глави
шубара му
тешка,
место метле
у руци
транзистор му
свира,
па га многи
поздрављају
скидањем шешира.

Драгиша Пењин

МУДРИ ДЕДИЦА

Била је зима. Напољу је падао снег. Бака, шћућурена поред пећи, рече деди: "Иди у шуму и донеси дрва". Деда је обукао бунду, на главу је ставио велику шубару, на руке вунене рукавице, а на ноге обуо гумене чизме. Са секиром на рамену пошао је у шуму. Шума је била густа, а снег дубок. Деда је секиром ударао по дрвећу и сам причао: "Ово је танко, ово је предебело, е ово ћу...", и секиром удари јако по дрвету.

Одједном се чуло неко мумлање: "Ко то тамо лупа?" А деда ће на то: "Ко то тамо мумла?" Иза стабла се појавио медвед и замумлао на деду: "Зашто ме будиш из зимског сна? Сад ћу да те поједем!"

"Прво ме, медо, пробај да ли сам укусан, па ме онда поједи! Шта ћеш прво: ногу, руку или главу?"

"Дај руку!" Деда му је бацно вунену рукавицу. Медвед је загризао рукавицу и бацно је.

"Рука ти ништа не ваља! Дај главу!" Деда му је бацно шубару.

Медвед је пробао шубару, па и њу бацно.

"И глава ти ништа не ваља, дај ногу, можда ће она бити укуснија." Деда је медведу бацно чизму.

Медвед је загризао чизму и рекао:

"Фуј, деда, много си гадан, ништа не ваљаш, нећу да те поједем!"

Деда је одсекао дрво, вратио се кући и испричао баки како је преварио медведа. Бака га је потапшала по рамену и рекла:

"Ти си мој мудри дедица!"

Народна прича

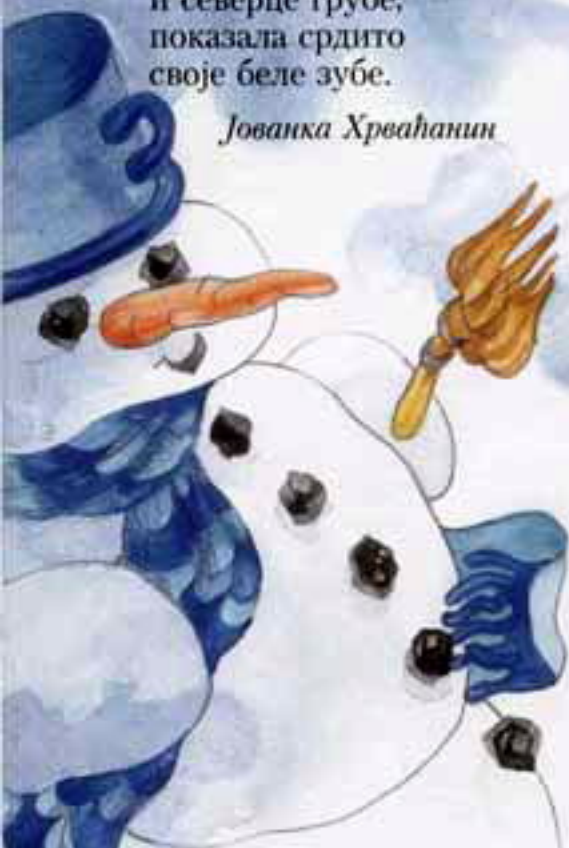

ЗИМА

Деца стално гунђала:
"Ово зима није,
нема Снешка Белића,
само киша лије."

А зима је слушала
приговоре ове,
одмах се одлучила
на подвиге нове.
Скупила је облаке
и северце грубе,
показала срдито
своје беле зубе.

Јованка Хрваћанин

ЗИМСКО ЦВЕТАЊЕ

Кад падају пахуљице,
процветају кабанице,
дечје капе, кишобрани,
шљиве, јеле, и јаблани,
и бркови
и репови...

Од тог цвећа нема рода,
само – вода, вода, вода...

Момчило Тешић

СВИ НА СНЕГ

Зовите тате,
зовите маме,
санке у руке,
скије на раме!

Зовите тетке,
стричеве, стрине,
трк, на снег брзо,
сви у планине!

Зовите баке,
зовите деке,
на замрзнуте
крените реке!
Зовите прије,
комшије, рође,
на снег у поље
нек' свако пође!

Зовите децу,
другова триста,
лепше од снега
смех нек' вам блиста!

Лаза Лазућ

ИДЕ ЗИМА

Зима иде
Иде зима
Мали зека
Шуму има.

Зима иде
Иде зима
Мали зека
Мајку има.

Зима иде
Иде зима
Мали зека
Крзно има.

Само једно
Зека нема
Секу да му
Кревет спрема.

Да му мрзле
Шапе греје
Док у шуми
Ветар веје.

Весна Парун

ЧЕДА И СНЕГ

Ноћас паде
танак снег
на ливаде
и на брег.

У снег гледа
први пут
мали Чедо
осмехнут:
"Браца-Симо,
врећу дај,
да скупимо
шећер тај".

Момчило Тешић

ПРВИ СНЕГ

Све је бело, све је бело:
град и село, поље, гај,
целог дана, вече цело
свуд се блиста бели сјај.

Бела бреза, бела стаза
бела звезда, бели цвет,
бела брада деда-Мраза,
свуд пахуља бели лет.

Све је бело, све је бело:
бела река, бели брег,
целог дана, вече цело
тихо сипа први снег.

ЗИМСКА ПЕСМА

Зима, зима – е, па шта је,
ако ј' зима, није лав!
Зима, зима – па нека је,
не боји се ко је здрав!

Хајд напоље момак ко је,
тамо веје крупан снег,
ви'ш ен' онде навеј'о је
читав бедем, читав брег.

А шта може зима мени,
шта ми може, шта ми сме?
Нек ми носић поцрвени,
ето то је, то је све!

Јован Јовановић Змај

НЕЗНАЛИЦЕ, ЛЕНИВИЦЕ

Зашто патка, кока, гуска,
Па и друга порад многа,
Зашто иду усред зиме,
И по снегу босонога? –
Јер не знају шити, плести,
Незналице, ленивице,
А да знају оплеле би
Бар за зиму чарашце.

Јован Јовановић Змај

КУЦИНА КУЋА

Наша куца живи
У сопственој кући.
Кућа јој је толика,
Могу и ја ући.

Једанпут сам ушо.
Ушао сам, боме,
И куца се здраво
Радовала томе.

Једанпут сам ушо,
Више нећу ући –
Нека седи сама
У тој својој кући.

Знате л' зашто нећу?
– Има много бува,
Уф, толико бува
Да вас бог сачува!

Јован Јовановић Змај

МАША И ВУК

Машу повели у зоолошки врт. Дођу до
вука. Маша га је одмах позвала:
– А зашто си ти појео Црвенкапу?
Вук ћути.
– А зашто си три прасета напао? – опет
љутито пита Маша.
Вук подви реп.
– Онда седи у затвору, злочести сиви
вуче!
Вук се окрене. Значи, стиди се. Значи,
неће више.

Јаков Тајц

ДОБРИ ГРМОВИ

Један грм
у Грмечу
чува гнездо мале птице.
Други грм
у Грмечу
скрио лане од лисице.
Трећи грм
у Грмечу
понудно зеки логу...
Сви грмови
у Грмечу
похвалит се нечем могу.

Станко Ракица

ПИТАЛИЦА

У гранчицама нешто
мрда.
Шта је то?
– Врабац.

У барици неко плива.
Ко је то?
– Жабац.

А у шуми неко јеца.
Ко је то?
– Меца.

Са пољане вику
чујем.
Ко је то?
– Деца.

Љубивоје Ршумовић

ПРЕДЛОГ

"Предлажем свима",
рече мајмун Трта,
"да бежимо ноћас
из зоолошког _____"

Када је то чуо,
одушевљен сав,
из кавеза одмах
искочи и _____

"И ја сам, брате,
овде дуго чамила.
Хоћу на Теразије",
проговори _____

"Хајдемо у Кошутњак,
простран је и зелен.
Повешћу и лане!"
рикну тата _____

"Шта се то дешава?
Какав је то звук?
Чекајте и мене",
замоли их _____

"Када нас ухвате,
пребиће нам ребра!
Ал' кренућу и ја",
мирно рече _____

"Ја ћу вас предводити!"
Тад повиси тон
бар пет тона тежак
један велик _____

"И Дунав је добар,
мада није Нил...
Уплашићу аласе",
рече _____

"Овде је већ досадно.
Мени предлог прија",
изговори лукава,
срећна, тета _____

"Можда сам ја глупа,
али чему журка
ако није присутна
и госпођа _____"

Али тад одједном
жагор нагло преста.
Ноћни чувар викну:
"Сви на своја _____"

Недељко Попадић

ГРАДСКИ И ПОЉСКИ МИШ

Градски и пољски миш су били добри пријатељи, али су се ретко виђали, јер је један живео у граду, а други у пољу. Једног дана дође градски миш оном пољском у госте. Овај га лепо прими и радосно дочека. Кућица је била мала, али безбедно скривена усред поља, а поље је мирисало на свежу траву и цвеће. Гост се дивно лепоти природе и радовао сусрету са пријатељем. Дуго су два миша причала, а онда је домаћин позвао госта за сто. Соба је била скромно намештена, а на столу само једно јело – кукуруз.

– Одавно нисам јео кукуруз – рече гост – и признајем да је слатак, али ти треба да дођеш код мене и видиш како господска трпеза изгледа. Пољски миш, наравно, обећа да ће доћи и испрати госта. Кад је обавио све послове у пољу, пребаци завежљај преко рамена и крену у град да посети пријатеља.

Весело је звиждукао газећи меком травицом и уживао у топлоту сунца. За њим остадоше поља и сеоски кровови, а пред њим искрсну град, велики и пун застрашујуће галаме. Кад је стигао до куће свога пријатеља, пољски миш закуца на врата.

Градски миш му отвори опрезно и позва га да брзо уђе.

– Тихо! – опомену га одмах шапатам. – Прођи, брзо, кроз ходник и гледај добро да те не опазе!

Уђоше у одају заиста раскошно намештену. У тој кући све је блистало од богатства и удобности, па се пољски миш постиде своје скромне кућице у пољу. Поглед му тада паде на велику кришку жутог сира и хтеде да је дохвати, али га домаћин зграби за шапу и повуче.

– Не додируј! – шапну престрашено. – То је мишоловка! Ако се у њу ухватиш, готов си!

Кад је дошао себи од страха, пољски миш се нађе пред најбогатијом трпезом коју ни у сну није могао замислити. Чегу ту све није било! И сира, и пилећег печења, и млека, и шунке, и разноврсног воћа!

Требало је само да пружи шапу и изабере. Пољски миш то учини, али у том часу... осети иза себе неку другу, огромну, претећу шапу с канџама, па шмугну у угао. Био је то кућни мачор кога је привукао неочекивани плен. Ово је била последња кап!

Пољски миш тихо отвори врата и утече натраг у поље, шапнувши своје пријатељу:

– Хвала ти за раскош, богатство и изобиље! Мени је, ипак, важнија здрава глава на рамену и мој мир у природи.

ОГЛАСИ "ШУМСКИХ НОВИНА"

Изишле, кажу, новине шумске,
штампане сенком фином,
пртане пером сликара Сунца,
шаране месечином.

Хоћеш да видиш малчице само
новину ову знану?
Из ње сам јуче нешто препис'о.
Читај огласну страну:

ВУКОВ ОГЛАС

Вучинић Вујо, певач на гласу,
(знају га добро сви који пасу,
пева оперу "Тоску"),
у тихој шуми Зелени Бор
оснива мећан певачки хор,
музичко друштво "Коску".
Јагањце најпре позива, зна се,
с њима прекида рат,
магарце, коње, може и прасе.
Вујо, весели брат.

ОГЛАС ДИВЉЕ СВИЊЕ

Ја, дивља свиња, Брљанић Брља,
јављам свима да знате:
никада досад ручала нисам
на књизи Ђака Мате.
Откуда прича о томе кружи,
ко ли ме тако свирепо тужи?

ЈАЗАВЧЕВ ОГЛАС

Озбиљног друга Јазавца тражи
да деле красан стан,
Јазбину има топлу и тиху,
згодну за зимски сан.
Ленше је нема, да палиш свећу!
Јежа примити нећу!!!

СОВИН ОГЛАС

Птицама добрим овим се
нуди
одличан тумач снова.
Долази ноћу у свако доба.
Чаробњак мудри,
Сова.

ОГЛАС МРАВА

Пред кишом, јуче, под својим листом,
сакри ме цветић плав.
Зато му јавно одајем хвалу.
Учтив, трудбеник Мрав.

СТРШЉЕНОВ ОГЛАС

Стршљен се јавља да мећдан дели
с бумбаром, храбрим Бурком.
Ако је јунак, нек сутра дође!
Састанак – под печурком.

КРАВИН ОГЛАС

Јавите вуку, жива сам, здрава,
добро се чувам!
Ерина крава.

КОБИЛИЊ ОГЛАС

Пожури, Вуче, дуго те тражим,
пола сам шуме обила,
да ти копитом пошкакљам зубе.
Воли те, стрина Кобила.

Бранко Ђокић

ВРАБАЦ И ВЕВЕРИЦА

У шупљини старог храста живела је мала веверица. Била је толико мала да уопште није излазила из своје кућице. Једном се искрала и успентрала уз храстове гране. Наиђе на врапчије гнездо и радознало ушита:

– Ко си ти?

– Зар не знаш – зачуди се врабац. – Мене познају сви становници шуме.

– Али... ја први пут излазим из своје кућице.

– Аха! Значи, тек си почела да упознајеш свет – закључи врабац.

Да ти кажем онда: ја сам врабац, увек сам весео, умам да певам, летим и скакућем.

– И ја умам да скакућем! – похвали се мала веверица.

– Хајде да видимо ко ће боље скочити!

Врабац скочи с гране на грану, а веверица још даље.

Тако су се играли врабац и веверица цело преподне.

НАШ'О ЈОВА КУЋИЦУ

Наш'о Јова кућицу,
увук'о се под кров,
Отуд вири, вичући:
"Сад сам ја гаров!"

"Ко ми приђе, ујешћу га",
тако прети Јова.
Ал' се нико не боји
од новог гарова.

Јован Јовановић Змај

ЧИМЕ СЕ КО БРАНИ

Зубима се брани вепар,
Срна бежи као ветар.
Оштре нокте мачка има,
Во се брани роговима.
Јеж бодљикав капут има,
Да пркоси душманима.
Чело овна тврдо ли је,
Може вука да убије.
Лукавством се брани лија,
А отровом шарка змија.
Жаба врло вешто рони,
Пред родом се у вир склони.

Момчило Тешин

КУЋА

Договоре се врабац, мачка и миш да заједнички направе кућу.

Врабац рече:

– Кућа је добра ако се прави испод греде на крову.

Мачка се није с тим сложила.

– Боље је да наша кућа буде у шуми, у старој фотељи – рече она врапцу и мишу.

Миш се ни с тим није сложио.

– Најбоље су оне куће које се праве у некој рупи – рече миш врапцу и мачки.

Нису се сложили, па нису ни кућу направили.

Али зато је свако од њих направио сам себи кућу, онако како је мислио да је најбоље.

Од тада врабац живи у гнезду испод крова, мачка у шуми, у старој фотељи, а миш у рупи.

Божидар Тимотијевић

КАМЕН

Саградили зец и зечица малу кућу у шуми. Све су унаоколо довели у ред, рашчистили и помели.

Требало је само један велики камен уклонити с пута.

– Хајде, мало ћемо се напрегнути и одвући ћемо га негде у страну – предложи зечица.

– Остави га – одговори зец. – Нека лежи где је.

Коме буде требало, обићи ће га!

И остао камен да и даље лежи пред улазом.

Трчао једанпут зец из баште. Заборавио да камен лежи на путу, спотакао се о њега и ударио њушкицу.

– Хајде да склоњимо камен с пута – предложи опет зечица. – Видиш како си се угрувао.

– То је било случајно – одговори зец.

Други пут носила зечица шерпу с врућом чорбом од купуса.

Загледала се у зеча, који је седео за столом и по њему лупкао кашиком, и заборавила на камен. Наиђе на њега, проли чорбу и опари се.

– Хајде, зече, да уклонимо тај камен! – замоли она.

– Неко ће о њега главу сломити.

– Нека лежи где је и био – одговори тврдоглаво зец.

Позвали једанпут зец и зечица свог старог пријатеља медведа на празничну питу.

– Дођи ћу – обећа медвед. – Пита нек буде вама, а мед ће бити мој.

Изашли зечеви одређеног дана да сретну драгог госта. Гледају: жури медвед, предњим шапама придржава на грудима велику качицу с медом, не гледа преда се. Замахали зец и зечица шапама.

– Камен! Камен!

Медвед није схватио шта му зечеви говоре и зашто машу шапама. У ходу налете на камен.

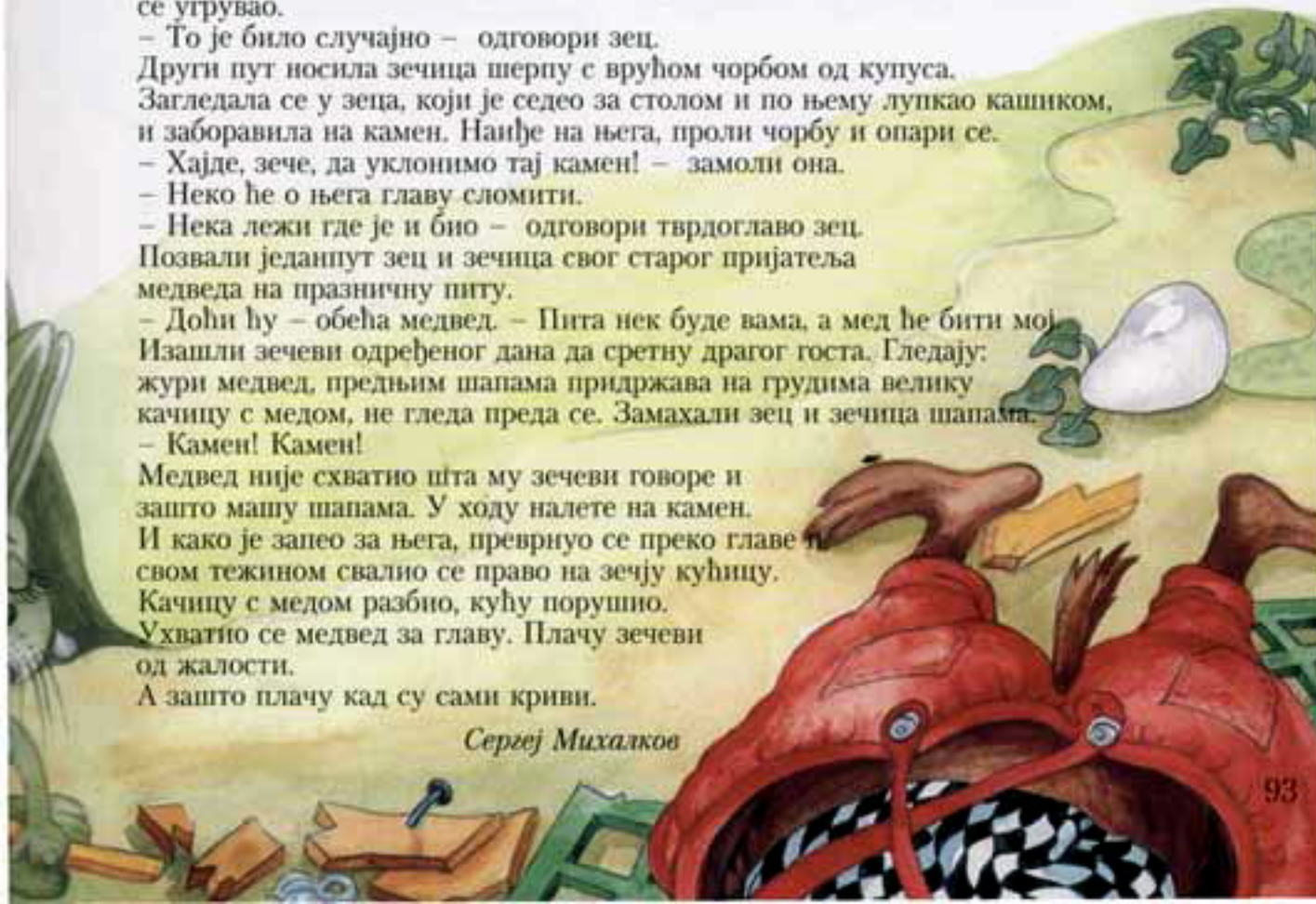
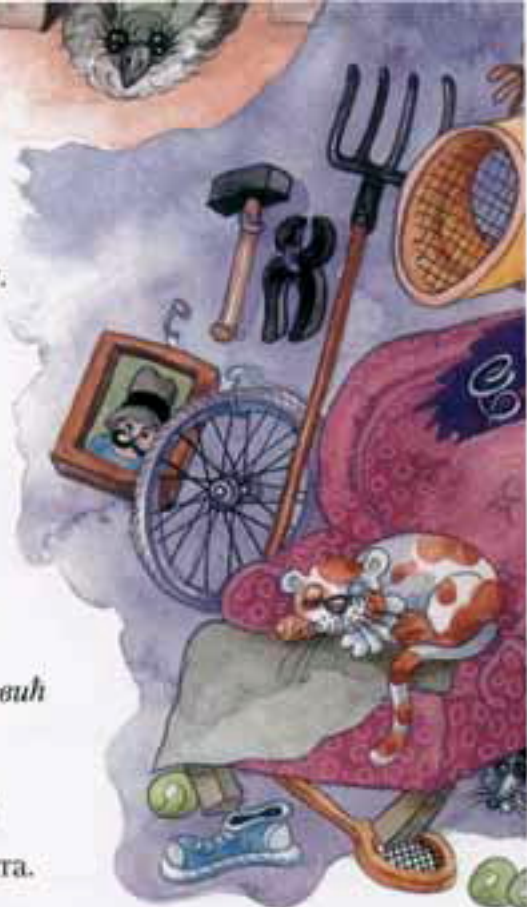
И како је запео за њега, преврнуо се преко главе и свом тежином свалио се право на зечју кућицу.

Качицу с медом разбио, кућу порушио.

Ухватио се медвед за главу. Плачу зечеви од жалости.

А зашто плачу кад су сами криви.

Сергеј Михалков

НОВОГОДИШЊА ЧЕСТИТКА

Да вам се остваре
сви леи снови –
и они стари и они нови;
да вам се испуне
све тајне жеље,
да децу свуда
прати весеље;
да вам је здравље
као од челника;
да сва деца
пораству велика!

Сергеј Михалков

СУСРЕТ С ДЕДА-МРАЗОМ

Данас сам срео Деда-Мраза
У дрвореду, између стаза.
Уштинио ме за образе,
А ја му рекох: "Деда-Мразе,
Добро ми дош'о, здраво, деда!
Ја волим твоје прсте од леда.
Донеси сутра, за дечју срећу,
Пахуља белих пуну врећу,
Покриј снегом прљаве стазе,
Све нек се бели, Деда-Мразе!
У огледала и ледаре
Претвори оне мутне баре.
Проспи пахуље на све стране,
Звездама белим окити гране!
Из твоје вреће нек' веје, сица,
Кад трчим, нека се чује шкрипа!..."

Никола Дреновић

ДЕДА МРАЗ

Док све спава
ове ноћи,
деда мраз ће
тихо доћи;
прошетаће
с брадом белом
сваким градом,
сваким селом!

Док све спава
ове ноћи,
деда мраз ће
тихо доћи
и донеће
пуне вреће
играчака
смећа, среће!

Александар Петровић

ДЕДА-МРАЗ

Годинама мој стриц Лаза
Изиграва Деда-Мраза
Мада бане изненада
Издаје га лажна брада

Капу му је дао тата
Деда капут од пре рата
Бркове му стрина стави
Само му је стомак прави

Испод браде вири машна
На леђима џак од брашна
Висок снажан прав и крепак
Мирише на охо-лепак

Фамилија сва се сјати
Понашање моје прати
Нарочито ону фазу
Кад прилазим Деда-Мразу

Ја открића своја скривам
Претварам се да уживам
И не скидам осмех с лица –
Много волим мога стрица

Драгомир Ђорђевић

А ЈА ЧЕКАМ...

Купио ми
тата Пају
мама лутку
малу Мају.

Шврћу ми је
дала нана,
дека свеску
од сто страна.

Донела ми
тета праву
пудлу белу
гргураву.

А ја чекам да
памет скупе
и секу ми и
бату купе!

Русомир Арсић

ШАРЕНА ЛАЖА

Купују ми, купују
из дана у дан,
никако да купе
да остварим сан.

Кад их питам шта је
неће да ми кажу.
Ваљда ће да купе
ту шарену лажу!

Мирјана Стефановић

УОЧИ ВЕЛИКОГ ПРАЗНИКА

У небо лете
И расцветавају се ракете
Црвене, жуте, зелене, бијеле...

А што желе,
А што желе,
Звијезде црвене, зелене, бијеле?...

Црвена – да сви људи живе у слободи,
Зелена – да жита расту, да све добро роди,
Бијела – да мир влада међу народима
Свима, свима...

Григор Витез

ПАХУЉЕ

Веју, веју пахуље
мраз по стаклу шара
стиже Нова година
а одлази стара.

Пуно књига на столу
лопта, лутка бела
то је Нова година
дарове донела.

КУПИО МИ...

Купио ми
дека Раде
три велике
чоколаде.

Две луткице
лепе, мале
и шеширић
и сандале.

Купио ми
скицен блок
и најлепшу
плочу рок.

И буквар ми
спрема, чујем,
само да му
рецитујем.

Русимир Арсић

КАД ЈЕ БИО МРАК

Кад је био мрак,
кад је био мрак,
појурила мачка миша
чак, чак, чак.

Појурила мачка миша
чак, чак, чак,
а да л' га је прогутала,
то ни она није знала
— јер је био мрак,
јер је био мрак...

Душан Радовић

ПОШТАРЕВА ТОРБА

Кожну торбу на леђима
поштар носи сокацима.
У тој торби свашта има:
за Малишу сликовница,
за Милену дописница,
има писмо за Ђониће,
и честитка за Галиће,
два-три кратка телеграма,
цео пакет с новинама,
упутнице са новцима,
сто поклона основцима...
Жури поштар, торба клима
завејаним сокацима,
и свађа се с љутим псима...

Момчило Тешић

УТОРАК ВЕЧЕ МА ШТА МИ РЕЧЕ

У Новом Саду свануло вече
Ма шта ми рече
Јужна Морава узводно тече
Ма шта ми рече
На сваком дрвету кликери звече
Ма шта ми рече
У Штипу мече уштипке пече
Ма шта ми рече
У брзом возу шишали козу
Ма шта ми рече
И као треће
Земља се вечерас не окреће
Нити шта ради
Нити спава
Земља вечерас забушава
Ма шта ми рече

Љубивоје Ршумовић

ДОКТОР МАЧАК

Миш је добио грип
па је сео у џип
и превалио пут дугачак
да га прегледа доктор Мачак!

Доктор пацијента штигну,
пацијент нешто зуцну,
доктор му леђа пицну,
затим га у чело куцну.

– Са моје тачке гледишта
није ти ништа!

То каза,
па га смаза.

Љубивоје Ршумовић

ДЕЦА ВОЛЕ

Деца воле чудне ствари
као што су оџачари,
као што су кочничари,
као што су, као што су...

Деца воле слатке ствари
као што су сутлијаши,
као што су грилијаши,
као што су, као што су...

Деца воле смешне речи
као што су пападаћи,
као што су сумарени,
као што су, као што су...

Душан Радовић

ИЗОКРЕНУТА ПРИЧА

(Ова је прича претрпела земљотрес, па је у њој све испретурано.
Покушајте ви да сваку реч вратите на њено право место.)

Тек је брдо изишло иза сунца, а кревет скочи из пространог
чиче, навуче ноге на опанке, стави главу на капу и отвори
кућу на вратима.

– Гле, ноћас је земља добро поквасила кишу! – зачуђено
прогунђа брк сучући чичу, па брзим двориштем пожури
низ кораке, истера шталу из краве и рече:

– Рогата ливадо, иди паси у зеленој крави, а ја ћу ноге
под пут, па ћу поћи у дрва да донесем шуму. Чича стави раме
на секиру и намигну бабом на своје око.

– Бако, скувај у јајету четири лонца док се посао врати с чиче.
Данас ће ручак слатко појести старца.

Пут распали низ чичу дижући својем широком прашином облаке
опанака. Од тога се уплашише нека кола, па у трку изврнуше коње,
а узда испусти кочијаша и бубну ледином о леђа.

Догађај се уплаши од овог необичног чиче и опружи поље
преко ногу јурећи брже него брдо преко зеца. Најзад,
кад је бацио себе испред погледа, од зуба му зацвокота
страх и глава му се диже на коси: из оближњег вука
вирила је крволочна шума!

– Ау, сад је бостан обрао чичу! – Обузет лудим старцем,
наш ти страх прескочи преко чакшира и подера три,
па брже од поља потрча преко засијане звезде.

Пред кућном бабом дочека га верни праг.

– Тако ми вука, ено очију у шуми! – викну гласина
храпавим чичом.

Кућа се препаде, ускочи у бабу и заборави кључ
вратима,
а сирото дрво попе се на чичу и горе се ухвати
граном за руке очекујући двориште да дојури у вука.

Бранко Ђопић

ТРИ МЕДВЕДА

Била три медведа: медвед тата, медведица мама и медведић Мишко. Сели они ујутру за сто да доручкују. Медвед тата јео је из велике чиније, великом кашником. Медведица мама кусала је обичном кашником из обичног тањира. Медведић Мишко јео је из тањира. Наједном медвед тата забрунда: "Му-му, чорба је врућа. Хајдемо напоље да се прошетамо док се не охлади". Устао је од стола и пошао напоље. За њим су ишли медведица мама и медведић Мишко.

Тада је шумом пролазила девојчица Златана. Она је брала цвеће па се изгубила од својих другарица. Приметила је кућицу и ушла је унутра. Видела је сто и села најпре на место медведа тате. Узела је велику кашнику и кусала из велике чиније. Није јој се свидело јер је кашика била велика. Потом је пошла на место медведице маме па је пробала обичном кашником из обичног тањира. Ни то јој се није свидело. На крају села је на место медведића Мишка, узела његову кашичицу и сву је чорбу појела из Мишковог тањира. Затим је прешла у другу собу и угледала три кревета: велики кревет за медведа тату, обичан кревет за медведицу маму и креветац за медведића Мишка.

Златана је најпре легла на кревет медведа тате, али јој се тај није свиђао, јер је био велики. Потом је легла у кревет медведице маме, али јој се ни ту није свиђало. Најзад је легла у креветац медведића Мишка и у њему слатко заспала.

Када су се медведи вратили из шетње, сели су за сто да једу. Наједном је медвед тата заурлао: "Мууму, ко је дирао моју чорбу?" А медведица мама додала је: "И моју је чорбу неко дирао!" Тада је медведић Мишко заплакао: "Тата, мама, неко је појео моју чорбу!" А мама му је рекла: "Немој да плачеш, даћу ти другу чорбу!" И сипала му другу чорбу.

Пошто су појели чорбу, прешли су у собу да спавају. Медвед тата пришао је своме кревету и забрундао: "Му-му, неко је дирао мој кревет!" Медведица мама замумла нешто тише: "Му-му, и мој је кревет неко дирао!" А медведић Мишко заплакао је: "Тата, мама, неко спава у мом креветићу!"

На те речи пробуди се Златана, усправи се у креветићу и на свој ужас угледа три љутита медведа. Учини јој се да заиста нису добре воље.

Несташна девојчица скочи из кревета па јурну низ стенице колико су је ноге носиле. Пројурн као олуја кроз врата и изгуби се у шуми. Трчала је тако без предаха све док није угледала родитељски дом. После тога није никада сама лутала шумом, није непозвана улазила у туђе куће и није јела кашу која је била намењена другима.

По руској народној причи

ПОД АМБРЕЛОМ

Напољу је киша,
а малена Лела
у соби је својој
амбрел разапела.

Под амбрелом стоји,
па кроз прозор гледи.
Ето, тако с' ради
кад се амбрел штеди.

Јован Јовановић Змај

ЗИМА

Руке зебу,
зебу уши,
ветар свира
и певуши.

Док на глогу
чавка седи,
у бари се
вода леди.

На крову се
оџак дими,
кромпири се
пеку зими...

Снег нам веје
дан за даном,
спава жито
под јорганом.

Лаза Лазућ

ПАС И КУЋА

Приповедају како је пас, скупивши се у клупко на мразу, рекао да друге зиме неће чекати без куће, него да ће је одмах градити чим лето дође. Додао је још да му велика кућа не треба и да ће је лако начинити.

А кад се лети на врућини извадио и разбацио све четири ноге и реп и главу на све стране, онда је рекао:

– Ко ће мени оволику кућу начинити?
И тако је опет остао чекати зиму без куће.

Народна прича

ЧОВЕК СЕ УЧИ ДОК ЈЕ ЖИВ

Давно, врло давно живео један старац. Ко га је познавао, тај га је поштовао, јер је старац много знао и био је веома mudar.

Али, иако је много знао, често би рекао:

– Човек треба да учи док је жив!

Једне зимске вечери старац је седео поред огњишта. Одједанпут неко закуца на врата.

– Уђи! – рече старац.

Врата се отворише, а на прагу је стајала једна девојчица.

– Деда – рече она – у кући нам се угасила ватра.

Молим те, дај ми неколико жеравица...

– Добро, девојчице, даћу ти, али у чему ћеш понети жеравице? Имаш ли некакву посуду?

– Немам, деда.

– Како ћеш онда однети жар до своје куће?

– У рукама!

– Па изгорећеш се!

– Нећу се изгорети, видећеш!

И девојчица се сагну, стави пепео

на длан, а на пепео две жишке

жара. Захвали се деди и оде.

Тада се старац замисли и рече:

– Како је то било једноставно,

а ја нисам могао да се сетим.

И од детета човек може

нешто да научи. Заиста,

човек се учи док је жив!

*Народна прича
из Македоније*

Индекс аутора

- Алечковић Мира**
Сајт /12
Најлепша реч /25
- Аналфи Иштван**
Три хлеба /34
- Андерсен Ханс Кристијан**
Принцеза на арну трава /10
- Андрић Владимир**
Муке с обућом /37
Кокоска /57
- Антић Мирослав**
Брај /34
Несјоразум /55
Незгода /57
Заврзлама /65
- Арсин Русомир**
Срећан зека /18
Учила мама шћос /32
Сјиджао врајку иењени зоси /74
Несјиджење /80
Сјиджа зима /81
А ја чекам /95
Кушио ми /96
- Бак Перл**
И за ијру је појиребна слога /15
- Бендова Криста**
Кажњен лойов /66
- Бингулац Милица**
Свако има зовор свој /60
- Блашковић Ласло**
Кар су дега најлепша на своју /9
Љубомора /27
Мама каже /36
- Брајковић Драгомир**
Песма друћарсјива /17
- Браћа Грим**
Црвенкаја /30
- Витез Григор**
Нема за мачке школе /61
Уочи великој иразника /95
- Витезовић Милован**
Роћендан /74
- Владеску Л.**
Ко је крив /39
- Вуковић Светислав**
Мора се иризнајти /20
Усјаованка /34
Свејозар – Тога /61
- Геров Милорад**
Леж /64
- Данојлић Милован**
Лубенише /51
- Дреновац Никола**
Сусрећ са
Дега Мразом /94
- Ђин Ју Сун**
Свијиа ијражи иријидеље /76
- Ђорђевић Драгомир**
Није рета није мира /39
Пројидејина традска ијесма /40
Промућурна ијесма /63
Разумљива ијесма /66
Вече на реши /71
Оишана ијесма /75
Биће сјирује /77
Кшиа /77
Дега Мраз /95
- Ђуришић Душан**
Цијеле /39
Прва ијахуљина /79
- Ерић Добрица**
Мајин /25
Моја кћи /26
Дошло време да беремо воће /45
Тоде /57
Виле /56
- Живковић Бранко**
Кар Сања зиму сања /81
Зима /80
- Жупанчић Отон**
Медвед с медом /66
- Зубац Перо**
Друћарска /17
- Иванов В.**
Велика лойија /19
- Илић Војислав**
Ласјавише /44
- Јакшевац Стјепан**
Знајте ли /25
- Јеремич Никола**
У дечјем врјићу /12
Пркосна крушка /48
- Јовановић Змај Јован**
Саг је већ велика /7
Пера као докјор /14
Неће мачка да се сјирамо /16
Добри иријидељи /17
Сјаара бака /27
Дега и унук /27
Брајиа се дури /28
Хвала /44
Последњи лешиник /47
Јуца с великом јабуком /48
Пачија школа /60
Жребенише /60
Мачак иде мишу у свјилове /63
Код мачке на часји /62
Зека, зека из јендека /68
Пайак и жабе /69
Жаба чийа новине /72
На легу /81
Зимска ијесма /87
Незнадише, ленивише /87
Кушина кућа /88
Нашо Јова кушишу /92
Под амбрелом /99
- Калуђанин Сергеј**
Пахуљина /84
- Карић Живојин**
Два букетија /24
- Кечкеш Михајло**
Затонейка /24
- Кнежевић Петар**
Јујарни ијоздрав /33
- Коган Семјон**
Како се ко лове /56
- Коларић-Кишур Злата**
Бака /32
- Кори Одри**
Лаурина ијајна /35
- Костић Палански Звонимир**
Чекам крушке иолећушке /48
Ко ли ишиа /71
- Куливан Драган**
Зима сјидже /84
- Лазич Лаза**
Реч /52
Сви на снећ /86
Зима /99
- Лазич Слободан**
Очи моје мајке (ијевод са јапанској) /22
Три сусрећиа /54

- Лукић Драган**
Пешиње /12
Срце /24
Шта је оцаи /26
Свакој дана /32
Свеједно /37
Он /36
Четири девојчице /38
Јабукa /50
Имењаци /58
Фифи /59
- Луковић Славко**
Мама /24
- Лучев Јулија**
Вредна мама /14
Благо бајки /55
- Љевић В.**
Аљошкина школа /61
- Максимовић Десанка**
Лујке рачунају /13
Бака /29
Купине /50
Зечје ухо /65
Бајка о лабуду /82
- Микић Радован**
Шта ти имаш, секо /20
- Михалков Сергеј**
Камен /93
Новогодишња честитица /94
- Мишковић Жива**
За мамин рођендан /22
- Мунђан Иво**
Снег /80
- Обреновић Раде**
Залис из породичне свеске /38
- Парун Весна**
Иде зима /86
- Певић Драгана**
Модеран Снежко /85
- Пероши Ела**
Мама Пајучарка /42
- Петровић Александар**
Деда Мраз /94
- Подгорец Видос**
Лаку ноћ /78
- Понадић Недељко**
Шта је дом /38
Тајна, немој да будеш ловац /73
Рођендан /75
Предлоз /88
- Поповић Небојша**
Прича преу спавање /53
- Продановић Тихомир**
Пишање /40
- Радичевић Бранко В.**
Унук и деда у шри бајке /29
- Радовић Душко**
Таром /11
Најбоља мама /24
Поука /36
Намерно и случајно /37
Јесења песма /46
Плави зец /72
Ложице /74
Деца воле /97
Како је био мрак /96
- Ракица Станко**
Добри дрмови /88
- Ратковић Миленко**
Жаба /70
- Ровере Д.**
Побуна играчака /13
- Родари Ђани**
Лисаца пред судом /68
- Рорић Вања Ивица**
Дај, сунце, руку /71
- Ршумовић Љубивоје**
Порука /8
Деце /9
Деца су украс свећа /8
Генерале сило љуба /23
Дузме служи катубу /22
Како може да буде деда /28
Лако је брину /28
Тетин син /33
Цицела /38
О мазама /40
Гајине бајке /55
Лаве, мајка му синара /71
Лаке заћонетке /67
Пишалица /88
Ушорак вече, ма шта ми рече /96
Доктор мачак /97
- Славковић Тома**
Чудо /37
Зец и вук /73
- Стефановић Мирјана**
Шарена лажа /95
- Стефановић Рада**
Телефон љави /23
Зима /79
- Стивенсон Роберт Лунс**
Време за ушћавање /36
- Стојићковић Влада**
Прван момак /65
Како бих знао /67
Многа звукова /78
- Стокић Петар**
Пада снег /83
- Таји Јаков**
Иш /62
Мама и вук /88
- Тарапуза Стојан**
Мамине очи /21
- Тартаља Гвидо**
Марамича /7
Мишо, Мишо /7
Посељела за зеку /12
Жец и јабука /18
Бака /26
Вечерња прича /37
Ласте /45
Трешње /49
Крушка /49
Трешња /49
Моји бабајаји /54
Необично лајање /54
Мама /56
Зечићи /64
Зечићев сан /64
Мишеви /68
Меда /79
Санке /83
Санкање /84
- Тешић Момчило**
Бројање /8
Договор /8
Породична слика /21
Рана дародавка /46
Јабукa /50
Лук /51
Мрква /51
Јелино маче /56
Ђуран /55
Крава се ошела /57
Одјек /58
Гуска /58
Јаја /59
Бува и зец /65
Рейбоља /65
Неважећи израј /66
Довиљљиви зечић /67

Веверица и зец /67
Веверица и вук /69
После мале кише /78
Пахуљица једна мала /79
Кошава /80
Поледица /85
Зимско шетњање /86
Чега и снег /86
Чиме се ко брани /92
Поштарева борба /96

Тимотијевић Божидар
Мој ђајка /33
Кућа /93

Тодоровић Миодраг
Недеља /35

Толстој Лав
Два друџа /19

Топаловић Милица
Скривена брџа /62

Ђошић Бранко
Мудре јоруже за шетње /63
Оџласи шумских новина /91
Изокренућа прича /97

Хануса Бранко
Жеља девојчице /36

Хрваћанин Јованка
Пахуљица /83
Зима /86

Цесарић Добриша
Учљиви ђајак /78

Целетошић Иванов Павле
Шаргареја /51

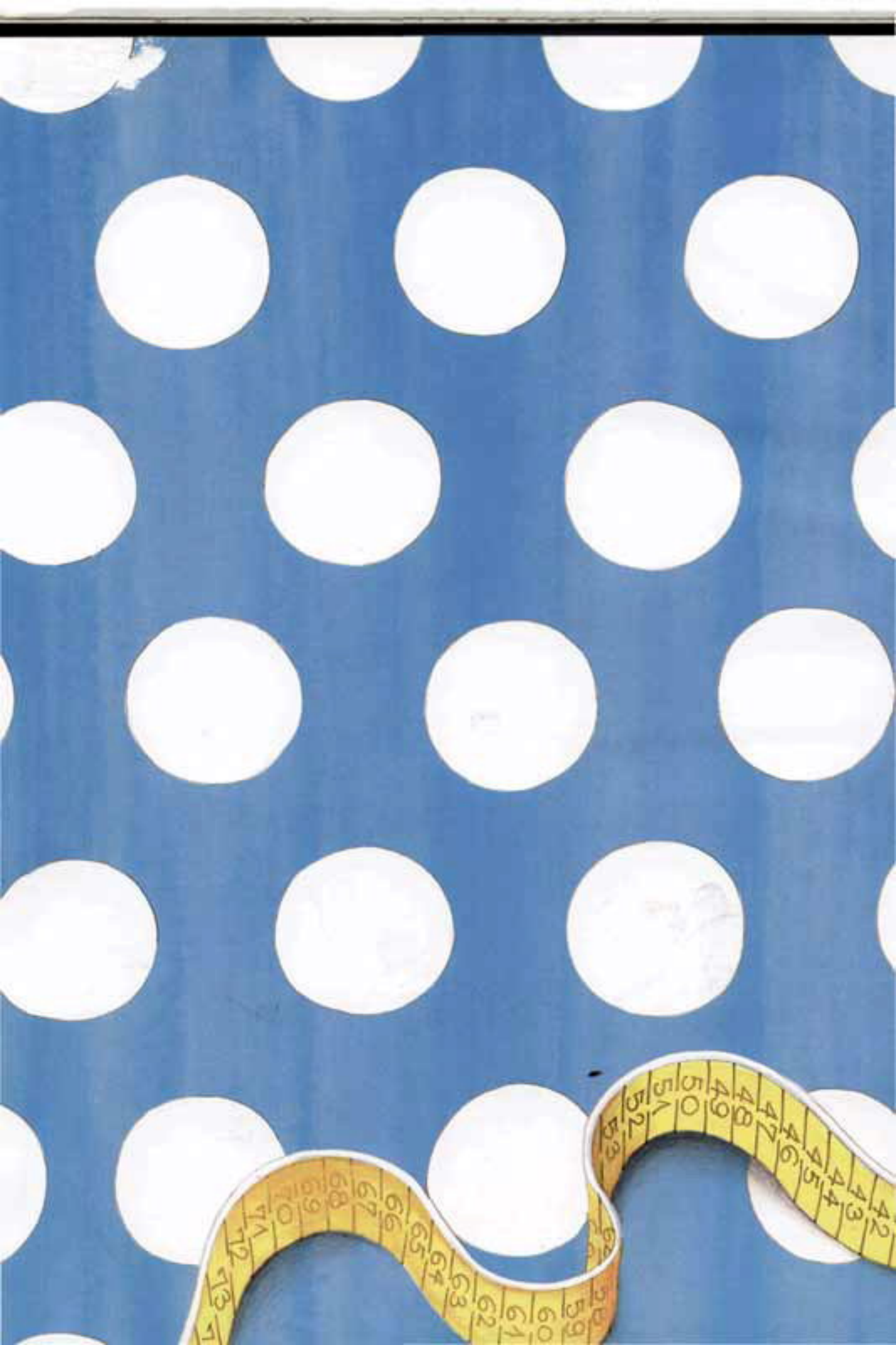
Народне песме и приче
Меда /7
Куша каже /11
Коко, ши /11
Лујка /11
Села баба /11

Лисица и заوران /16
Плива ђајка /17
Ко не ради, ђај не једе /41
Три ловаца /47
Пајак /54
У шумици зека /64
Зека /64
Лисица и миш /70
Мудри дедина /85
Три медведа /98
Пас и кућа /99
Човек се учи док је жив /100

Непознати аутори

Црни лук /52
Рано јоруже /52
Пајак /55
Пачја рачуница /57
Јез /68
Први снег /87
Градски и ђољски миш /90
Врабац и веверица /92
Пахуља /96

71
70
69
68
67
66
65
64
63
62
61
60
59
58
57
56
55
54
53
52
51
50
49
48
47
46
45
44
43
42

